

Samuyeli Singena

Nabi Samuyeli nun Sɔli nun Manga

Dawudaa Fe Taruxuna

Kitabun yireni ito xili saxi Nabi Samuyeli nan xun ma, naxan findi kitisa dɔnxɛn na benun mangane xa dɔxɔ Isirayila yi. Ala a findi nɛn a yamaan xunbaan na waxati xɔdɛxɛne yi. A findi nɛn nabiin na, a mɔn yi mangayaan naba Isirayila yi. Isirayila kaane mi yi fa e wasa soma kitisane yi, e yi wa a Ala xa manga keden dɔxɔ Isirayila yi kitisane funfuni. Hali Samuyeli to yi tondima, a yi yamaan waxɔn feen liga fata Alaa yamarin na, a mangan dɔxɔ naxan yi findixi Sɔli ra. Anu mafuren, Sɔli yi feɲaxine liga fɔlɔ lan Ala ma han Ala yi ba a maliyɛ. Nayi, Ala yi foningen Dawuda sugandi, naxan tima Sɔli funfuni. Dawuda yi findi Sɔli a walikɛɛn na, na yi a xaran mangayaan wanle ma benun a xa findi mangan na. Koni, a yi a gi Sɔli bun ma naxan yi wama a faxa feni. Keli Samuyeli Singen sora 16 ma han a sora 30, Sɔli sɛnbɛn yi ɲanma, koni Dawuda tan yi sɛnbɛn sɔtɔma. Kitabun yireni ito raɲanma Sɔli faxa feen falan nan ma e nun a dii xɛmɛne.

Kitabun yireni ito a yitama en na nɛn fa fala a Ala nan keden a yamaan mangan na. Yamanani, muxu yo mi nɔɛ mangaya tinxinxin ligɛ xa a mi a magodo sɛnbɛn Birin Kanna Alaa mangayaan bun a kiin yeteni.

Xanaa Ala Maxandina

¹ Xेमेना nde yi na naxan yi kelixi Ramatayin-Sofimi yi, Efirami yamanan geya yirena. A yi xili nen Elikana, Yeroxamaa diina. Elihu nan Yeroxama sɔtɔ. Toxu nan Elihu sɔtɔ. Sufi Efirami kaan nan Toxu sɔtɔ. ² Naxalan firin yi Elikana yii, boden xili Xana, a firinden xili Peninna. Peninna bata yi diine bari, koni dii yo mi yi Xana yii. ³ Nεε yo nεε Elikana yi kelima nen a konni, a siga Alatala Senben Birin Kanna batudeni Silo taani, a mɔn yi saraxan bama a xa. Heli a dii firinne, Xofini nun Finexasi yi menna nin, Alatalaa saraxaraline nan yi e ra.

⁴ Elikana na yi saraxan ba lɔxɔn naxan yi, a yi nde fima a naxanla Peninna ma nen e nun a dii xemene nun a dii temene birin. ⁵ Koni a yi dɔxɔde firin nan soma Xana yii, bayo a yi rafan a ma, hali Alatala to a findi gbantan na. ⁶ Naxanla boden yi yengen gidima a ma nen waxatin birin, alogo a xa xɔlɔ bayo Alatala bata a findi gbantan na. ⁷ Nεε yo nεε Xana na yi siga Alatalaa banxini, na fe kedenna yi ligama nen. A yengen gidi Xana ma han a wuga, a mɔn mi yi sese donma. ⁸ Elikana a xemen yi a maxɔdin, a naxa, “Xana, nanfera i wugama, i mɔn mi i degema? Nanfera i xɔlɔxi? N tan mi fisa dii fu xa i tan yii ba?” ⁹ Lɔxɔna nde e yi Silo yi, donse donna to ba a ra, Xana yi siga Alatala Batu Banxin deen na Saraxarali Heli yi dɔxi denaxan yi. ¹⁰ A bɔnen yi xɔlɔxi, a Alatala maxandi, a wuga han! ¹¹ A a de ti, a naxa, “Alatala Senben Birin Kanna, xa i yeen ti i ya walikena marayarabin na, xa n ma fe rabira i ma, i yi kininkinin n ma, i dii keden fi n ma, n na a fima i ma nen i ya walikεen na a siin birin yi, a xunna mi biye mumε!” ¹² Xana yi Alatala

maxandi waxati xunkuye, Heli yi a dεen matoma. ¹³ Xana yi falan tima a bɔɲeni, a dεen yi ramaxama koni sese mi yi mεma. Heli yi a miri a dɔlɔn nan a xunni. ¹⁴ A yi a fala a xa, a naxa, “I luma nen dɔlɔ minni han waxatin mundun? Siga, i ba dɔlɔn minɲε.” ¹⁵ Xana yi a yabi, a naxa, “En-εn n kanna, ɲaxalan tɔrɔxin nan n na. N mi dɔlɔ minxi. N be yi n ma kɔntɔfinla nan taxudeyi Alatala ra. ¹⁶ I nama n miri ɲaxalan ɲaxin na. N bata bu Ala maxandε, bayo n tɔrɔn nun sunun nin.” ¹⁷ Nayi, Heli yi a fala, a naxa, “Siga bɔɲε xunbenli, Isirayilaa Ala xa na so i yii i naxan maxɔdinxi.” ¹⁸ Xana yi a fala, a naxa, “I ya konyin xa i ya fanna sɔtɔ.” Xana yi siga, a a dεge. Xɔlɔn yi ɲan a yεtagi. ¹⁹ Xɔtɔn xɔtɔn, Elikana nun a denbayaan yi keli, e e xinbi sin Alatala yεtagi, e mɔn yi xεtε e konni Rama yi.

Samuyeli a dii ɲɔɣyana

Elikana yi a ɲaxanla Xana kolon ɲaxanla ra, Alatala yi a maxandin yabi. ²⁰ Na waxatini, Xana yi fudikan, a diin bari, a yi a xili sa Samuyeli, bayo a tan naxa, “N na a maxɔdinxi Alatala nan na.” ²¹ Na xanbi ra, Elikana mɔn yi siga Silo yi e nun a denbayana alogo e xa sa ɲεen saraxan ba Alatala xa e nun a xa a dε tiin nakamali. ²² Koni Xana mi siga, bayo a a fala nen a xεmen xa, a naxa, “Diin na dε ba waxatin naxan yi, n yi a xali alogo n xa a yita Alatala ra, a yi lu na yi waxatin birin.” ²³ A xεmεna Elikana yi a yabi, a naxa, “A liga alo a rafan i ma kii naxan yi. Lu be han a yi dε ba. Alatala xa a falan nakamali.” Nayi, Xana yi lu Rama yi a diin namindeni.

²⁴ A to a de ba, hali a to yi xurun, a siga a ra Alatalaa banxini Silo yi e nun tura jεε saxon nun murutu fujin benbɛli keden nun minse kundi keden. ²⁵ E turaan kɔε raxaba, e diin xali Heli fema. ²⁶ Xana yi a fala Heli xa, a naxa, “Naxanli ito fe rabiraxi i ma ba naxan yi tixi be lɔxɔna nde Alatala maxandideni? Nɔndin na a ra yati, n tan nan yi a ra. ²⁷ N yi diin naxan maxɔdinma Alatala ma, a tan ni i ra. ²⁸ N fan wama a fi feni Alatala ma a siin birin yi, Alatala nan gbee a ra.” E yi e xinbi sin Alatala bun ma.

2

Xana yi barikan bira Ala xa

¹ Xana yi Alatala maxandi, a naxa, Sɛwana n bɔjɛni Alatalaa fe ra. Alatala nan n xunnakelixi, n nɔε geɛ n yaxune ma nɛn, bayo n sɛwaxi i ya kisina fe yi.

² Muxu yo mi sarijan alo Alatala. En ma Ala keden peen nan en kantan fanyen na. Ala gbetɛ mi na, ba i tan na.

³ E nama waso falane ti. E nama konbin ti, bayo Alatala, Ala na a ra naxan feen birin kolon, a muxune kewanle birin makitima nɛn.

⁴ Sofa sɛnbɛmane xanle bata kala, koni naxanye fanga mi gbo ne bata sɛnbɛn sɔtɔ.

⁵ Naxanye yi lugoxi nun ne donseen fenma,

koni kamen yi naxanye ma nun
 ne mako mi fa wanla ma.
 Naxalan gbantan bata dii solofere bari,
 koni naxan bata yi dii xeme wuyaxi bari,
 na bata a kui nan.

⁶ Alatala faxan tima,
 a kisin tima,
 a muxun nasige laxira yi,
 a a be na.

⁷ Alatala muxun fuxare, a a banne,
 a nde ragode, a nde yite.

⁸ A fangatarene rakele nen burunburunni,
 a taro muxun nakeli xubeni.
 A e nun kuntigine radaxo
 yire kedenni manga gbedene ma.

Alatala nan boxo xonna beten saxi,
 a tan nan a dexo a funfuni.

⁹ A muxu tondiyaxine yisuxuma nen
 koni naxudene loma ayi nen dimini,
 bayo muxun mi non sotama fangani.

¹⁰ Alatala na galanna xuiin namini
 a yaxune raxuyama ayi nen.
 A tan nan kitisa gbeen na
 han boxon danna.

A a yamaan mangan senben gboma ayi nen,
 a a manga sugandixin fangan xun masama nen.

¹¹ Na xanbi ra, Elikana yi xete a konni Rama yi,
 koni Samuyeli yi lu walideni Alatala xa, saraxarali
 Heli bun ma.

Heli a diine

¹² Fuyantenna nan yi Heli a diine ra, e mi yi Alatala kolon. ¹³ Saraxaraline namunna nan yi ito ra lan yamaan ma: Xa muxuna nde saraxan ba, saraxaralina walikεεn yi a masoma nen suben jinmatɔɔn na, wure binga de saxanna a yii. ¹⁴ A yi a rasin goronna kui hanma tundena hanma gbεte. Wure bingaan na yi naxan birin sɔxɔn, na yi findima saraxaraliin nan gbee ra. Isirayila kaan naxanye birin yi fama Silo batu banxini, na nan yi ligama.

¹⁵ Koni, waxatina nde, benun e xa turen gan, saraxaralina walikεεn yi fama nen a a fala saraxa baan xa, a naxa, “Fa suben gilin daxin na saraxaraliin xa. A mi tinje i ya sube jinxin na, fo sube xindena.” ¹⁶ Xa na kanna a fala a xa, a naxa, “Sube turen xa gan singen, na xanbi ra, naxan na i kenεn, i na tongo,” walikεεn yi a yabima nen, a naxa, “En-εn, a so n yii iki, hanma n xa a tongo fangan na.”

¹⁷ Nayi, Heli a diine yi yulubi jaxin nan tongoma Alatala mabinni, bayo saraxan naxan yi bama Alatala xa e mi yi binye yo saxi na ma. ¹⁸ Koni Samuyeli tan yi walima Alatala yetagi a banxulan jɔreyani, a maxidixi taa dugi saraxarali domani.

Samuyeli a denbayana fe

¹⁹ Neε yo jεε, Samuyeli nga yi domadina nde dege ma nen, a a xali a diin yeε ra, e nun a xεmen na yi siga Silo yi jεεn saraxan badeni waxatin naxan yi. ²⁰ Heli yi dubama Elikana nun a jaxanla xa iki, a naxa, “Alatala xa mamandenne fi i ma fata jaxanli ito ra, naxan luyε na diin jɔxɔni a naxan maxɔdin, a yi a fi Alatala ma.” Na xanbi ra, e yi xεte e konni.

²¹ Alatala yi Xana ki, a yi dii xεmε saxan bari e nun dii tεmε firin. Banxulan j̄ɔrɛn Samuyeli yi gboma Alatala yεtagi.

²² Heli naxan bata yi fori, na yi a kolon, a diine yi naxan ligama Isirayila kaane ra, a mɔn yi a kolon fa fala e nun j̄axanle yi kafuma naxanye yi walima Naralan Bubun dεɛn na. ²³ A yi a fala e xa, a naxa, “Nanfera ε fe sifani itoe ligama? Bayo n na ε kεwali j̄axina fe mεma yamaan birin na. ²⁴ ε lu n ma diine. N naxan mεma ε xun ma Alatala a yamaan xɔn, na magaxu. ²⁵ Xa muxuna nde a boden hakɛn tongo, Ala nɔɛ na kitin sɛ nɛn, koni xa muxun yulubin liga Alatala ra, nde fa kitima?” Koni e mi e baba maxadi xuiin namε bayo Alatala yi wama e faxa feni.

²⁶ Banxulan j̄ɔrɛn Samuyeli yi gboma nɛn tun, a yi rafan Alatala nun muxune ma.

²⁷ Sayibana nde yi fa Heli fεma a yi a fala a xa, a naxa, “Alatala ito nan falaxi, a naxa, ‘I benbane to yi konyiyani Misiran yi Firawona yii, n na n yεtε makɛnɛn nɛn e xa. ²⁸ Isirayila bɔnsɔnne birin tagi, n na i benba Haruna nan tongo alogo a xa findi saraxaraliin na, a wanla kε n ma saraxa ganden dεxɔn, a wusulanna gan, a yi saraxarali domaan so n yεtagi. Saraxane Isirayila kaane naxanye ralima n ma tεɛn na, n ne birin so nɛn i benbana denbayaan yii. ²⁹ Awa, nanfera ε yoxi n ma saraxane nun kiseene ma n naxanye yamarixi n ma banxini? Nanfera i bata i ya diine binya dangu n tan na, ε yi ε yεtε ratura sube dungi fajine ra Isirayila kaane fama naxan na n xɔn, n ma yamana?’ ³⁰ Bayo a na kii nin, n tan Alatalaa falan ni ito ra, Isirayilaa Ala, n naxa, ‘N bata yi a fala i

ya denbayaan xa, i bənsənnə xa, han habadan ε findima nən n ma saraxaraline ra. Koni iki n na falama kənenni, na fe mi fa a ra. N ne binyama nən naxanye na n binya, koni naxanye na n naxaxu, n ne rapaxuma nən. Alatalaa falan nan na ra. ³¹ A mi fa buma, n yi i ya denbayaan kala, e nun i bənsənnə birin alogo fori nama lu. ³² I tərən toma nən n ma banxini, feen birin yi liga ki fəri Isirayila yamaan xa, koni fori yo mi luyε i ya denbayani. ³³ Xa n mi naxan ba n batuden dεxən ma ε tan tagi, na luma nən alogo a xa xadan wugadeni e nun səxələni, koni i yixetene birin faxama nən benun e xa fori. ³⁴ I taxamasenna toma nən naxan ligama i ya dii firinne ra, Xofini nun Finexasi. E firinna birin faxama nən ləxə kedenni. ³⁵ Na xanbi ra, n saraxarali təgəndiyaxin fənɲε, naxan n waxənnə ligε. N yi a denbayaan nasabati. A ti n ma muxu sugandixin yεε ra waxatin birin yi. ³⁶ Muxu yo na lu i ya denbayani na fama nən a xinbin sindeni a bun ma alogo a xa gbetina nde sətə e nun buru dungina. A mən yi a fala, a naxa, Yandi, i xa tidena nde so n yii saraxaraline fεma alogo n xa nə balon sətədeni.’ ”

3

Alatala yi makənən Samuyeli xa

¹ Foningen Samuyeli yi walima Alatala xa Heli fεma, Alatala yi falan tima nən na waxatini keden keden, fe toone alo xiye, ne mi yi wuya. ² Na waxatini Heli yi saxi a konni, a yεene bata yi suxu fəb a ra, a mi yi nəε se təε. ³ Samuyeli fan yi xima, a yi saxi Alatala Batu Banxini Alaa Kankiraan fεma. Benun subaxani, yire sarijanxin lənpun mən yi

dεgema waxatin naxan yi, ⁴ Alatala yi Samuyeli xili. A yi a ratin, a naxa, “N tan ni i ra.” ⁵ A a gi, a siga Heli fema, a naxa, “N tan ni i ra, bayo i bata n xili.” Heli yi a yabi, a naxa, “N mi i xilixi, xεtε i si i sa.” Samuyeli mɔn yi sa a sa.

⁶ Alatala mɔn yi Samuyeli xili, a naxa, “Samuyeli!” Samuyeli mɔn yi keli a siga Heli fema a yi a fala, a naxa, “N tan ni i ra, bayo i bata n xili.” Heli yi a yabi, a naxa, “N mi i xilixi n ma diina, si i sa.” ⁷ Samuyeli yetεen mi yi Alatala kolon, bayo a munma yi falan ti a xa han to.

⁸ Alatala mɔn yi Samuyeli xili a saxandeni, a mɔn yi keli a siga Heli fema, a yi a fala, a naxa, “N tan ni i ra, bayo i bata n xili.” Heli yi a kolon a Alatala nan yi foningen xilima. ⁹ Heli yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “Siga, i si i sa. Xa i xili xuiin mε sɔnɔn, i xa a fala iki, i naxa, ‘Alatala, falan ti bayo i ya walikεen tuli matixi.’ ” Samuyeli yi sa a sa a funfuni.

¹⁰ Alatala yi fa, a ti na yi, a mɔn yi xinla ti, a naxa, “Samuyeli, Samuyeli!” Samuyeli yi a ratin, a naxa, “Falan ti, i ya walikεen tuli matixi.”

¹¹ Nayi, Alatala yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “A mato, n feen ligama nεn Isirayila yi, naxan yo na a mε a tuli madɔxɔma ayi nεn. ¹² Na lɔxɔni n feene birin nakamalima nεn Heli fari n naxan falaxi a xili ma e nun a denbayana. N mi sese luyε. ¹³ N bata yi a fala a xa, n naxa, n na a denbayaan makitima nεn habadan! Amasɔtɔ a diine hakεn liga nεn, a tan naxan yi na kolon, a mi e yikala na liga feen ma. ¹⁴ Nanara, n bata n kɔlɔ Heli a denbayaan xa, n naxa, ‘Saraxa ba, kise ba, sese mi a denbayaan hakεn janjε.’ ”

¹⁵ Samuyeli yi lu saxi han xətənni. A yi Alatala a banxin dεene rabi. Samuyeli yi gaxuma a fe toxin yebe Heli xa. ¹⁶ Koni Heli yi Samuyeli xili, a naxa, “Samuyeli, n ma diina.” A yi a ratin, a naxa, “N tan ni i ra.”

¹⁷ Heli yi a maxədin, a naxa, “A falan mundun tixi i xa? Xa i Alaa fala keden peen luxun n ma, n wama nən tərən naxan xədxə a birin xa, a xa na sa i fari.” ¹⁸ Nayi, Samuyeli yi a birin yebe a xa, a mi sese luxun a ma. Heli yi a fala, a naxa, “Alatala na a ra. Naxan nafan a ma a xa na liga.”

¹⁹ Samuyeli yi gboma waxatin naxan yi, Alatala yi a xən ma. A yi tin Samuyeli a falan birin xa kamali. ²⁰ Na nan a liga Isirayila yamanan birin yi a kolon keli Dan han Beriseba, a Alatalaa nabiin nan yi Samuyeli ra. ²¹ Alatala yi lu a yete makenenye Silo yi, a mini Samuyeli xa, a falan ti.

4

Alaa Kankiraan yi suxu yengeni

¹ Samuyeli a falan yi rali Isirayila birin ma.

Isirayila kaane yi mini Filisitine yengedeni. E yi e malan Ebeni-Eseri dexən ma, Filisitine yi malanxi Afeki yi. ² Filisitine yi e ganla ti yenge so-deni Isirayila kaane yetagi, yengen yi fəb. Filisitine yi Isirayila kaane nə, e yi muxu wuli naanin faxa na yengeni. ³ Muxu neene so waxatin naxan yi gali malandeni, Isirayila fonne yi a fala, e naxa, “Nanfera Alatala bata a lu to Filisitine xa en nə? Awa, en siga! En sa Alatalaa Layiri Kankiraan* tongo Silo yi. En nun na xa mini, a yi en nakisi en

* **4:3:** 4.3Layiri Kankirana fe mən sebexi Xəyəyan 25.10-22 kui.

yaxune fangan ma.” ⁴ Nayi, e yi muxune rasiga Silo yi, ne yi fa Alatalaa Layiri Kankiraan na, Senben Birin Kanna naxan dɔxi maleka gubugubu kanne xun na. Saraxarali Heli a dii firinne, Xofini nun Finexasi yi Alaa Layiri Kankiraan xali.

⁵ Alatalaa Layiri Kankiraan so gali malandeni waxatin naxan yi, Isirayila birin yi sɔnxɔ gbeeni te, bɔxɔn yi xuruxurun. ⁶ Filisitine yi na mɛ e yi maxɔdinna ti, e naxa, “Nanse sɔnxɔ sɔnxɔ xui ito ra Heburu kaane malandeni?” E to a kolon a Alatalaa Kankiraan bata so, ⁷ Filisitine yi gaxu. E naxa, “Alana nde bata so e gali malandeni! Gbalo feen bata en li naxan munma yi liga en na nun! ⁸ Gbalona en xa! Nde en nakisɛ alani itoe ma naxanye Misiran kaane naxankataxi kiin birin yi tonbon yireni? ⁹ Ɛ sɔbɛ so, ɛ findi xɛmɛne ra Filisitine! Xa na mi a ra, ɛ findima nɛn Heburu kaane konyine ra alo e yi ɛ konyiyani kii naxan yi. Ɛ tan xɛmɛne xa yɛngɛn so sɔbɛɛn na!”

¹⁰ Nayi, Filisitine yi yɛngɛn nakeli, e yi Isirayila kaane nɔ, birin yi a gi a konni. Na yi findi kala gbeen na. Isirayila sofaan muxu wuli tonge saxan yi faxa. ¹¹ Alaa Kankiraan yi xali, Heli a dii firinne yi faxa, Xofini nun Finexasi.

Heli sayana fena

¹² Na lɔxɔn yɛtɛni, xɛmɛna nde yi a gi yɛngɛn ma Bunyamɛn bɔnsɔnni Silo yi. A a dugine yibɔ sununi, a burunburunna sa a xunni. ¹³ A fɛ, Heli yi dɔxi gbɛdɛni kiraan dɛxɔn. A a yɛɛ rakɔɔnma bayo a bɔɔn yi dinma Alaa Kankirana fe ra. Xɛmɛn somatɔɔn taani, a yi na feen xibarun nali, taan birin yi gbelegbele. ¹⁴ Heli to na sɔnxɔ sɔnxɔ xuiin

mε, a yi maxɔdinna ti, a naxa, “Nanse sɔnxɔ xui ito ra?” Xεmεn yi fa Heli fεma mafuren. ¹⁵ Heli bata yi ηεε tonge solomanaanin ηεε solomasεxe sɔtɔ, a yεεne bata yi danxu fefe. ¹⁶ Xεmεn yi a fala Heli xa, a naxa, “N baxi kelideni yengen nin, n nan n gixi to yεtεen nin.” Heli yi a maxɔdin, a naxa, “Nanse ligaxi n ma diina?”

¹⁷ Xεraan yi yabin ti, a naxa, “Isirayila kaane bata e gi Filisitine yεε ra, na findixi kala gbeen nan na en ma ganla ma. Mɔn, i ya dii firinne, Xofini nun Finexasi bata faxa. Filisitine bata Alaa Kankiraan tongo.”

¹⁸ Xεrana Alaa Kankirana fe fala waxatin naxan yi, Heli yi bira a xanbiramaan na taan so dεen dεxɔn. A kɔεen yi gira, a faxa, bayo a yi belebele, a mɔn bata yi fori. A bata yi kitin sa Isirayila yi ηεε tonge naanin. ¹⁹ A mamuxuna, Finexasi a ηaxanla fudikanna nan yi a ra. A yi wama a bari feni. A yi Alaa Kankiraan tongo feen mε, e nun a taje nun a xεmεn faxa fena, a yi a felen, a diin bari. Dii barin tɔrɔne yi a nɔ. ²⁰ A yi faxama waxatin naxan yi, ηaxanla naxanye yi a dεxɔn ma, ne yi a fala a xa, e naxa, “I nama gaxu amasɔtɔ i bata dii xεmεn bari.” Koni a mi a mε, a mi sese fala. ²¹ A yi a diin xili sa Ikabodi, a naxa, “Binyen bata ηan Isirayila yi.”† A na falaxi Alaa Kankiraan tongo feen nan ma e nun a taje nun a xεmεn ηan fena. ²² A yi a fala, a naxa, “Binyen bata ηan Isirayila yi bayo Alaa Kankiraan bata tongo.”

5

† 4:21: Ikabodi bunna nεen fa fala “Binyetareyana.”

Layiri Kankiraan Filisitine konni

¹ Filisitine yi Alaa Kankiraan xali keli Ebeni-Eseri yi han Asadodi yi. ² E yi Alaa Kankiraan naso e gbee ala Dagɔn batu banxini, e a dɔxɔ Dagɔn sawuran fɛma. ³ Na xɔtɔn bode, Asadodi kaane to keli, e Dagɔn sawuran li biraxi a yetagin ma bɔxɔni. A yi saxi Alatalaa Kankiraan fɛma. E mɔn yi a ti a funfuni. ⁴ Na xɔtɔn bode, e keli sinma, e a to a Dagɔn sawuran mɔn bata bira bɔxɔni Alatalaa Kankiraan yetagi. A gbindin nan gbansan yi fa luxi bayo a xunna nun a yiine bata yi gira a ma. Ne yi saxi so dɛɛn na. ⁵ Nanara, han to Dagɔn ma saraxaraline nun naxanye birin yi soma Dagɔn batu banxini Asadodi yi, e mi tima so dɛɛn yetɛɛn na.

⁶ Alatala yi a yiin nagodo Asadodi kaane xili ma e nun a rabilinna. A yi e tɔrɔ a xɛxɛn nagodo e ra. ⁷ Asadodi kaane to na to, e yi a fala, e naxa, “Isirayilaa Alaa Kankiraan nama lu en konni, bayo a yiin bata godo en xili ma e nun en ma ala, Dagɔn.” ⁸ E yi Filisitine kuntigine maxili e konni e yi e maxɔdin, e naxa, “En nanse ligama Isirayilaa Alaa Kankiraan na?” E yi e yabi, e naxa, “Isirayilaa Alaa Kankiraan xa xali Gati taani.” A yi xali Gati yi. ⁹ Koni a so nɛn tun Alatala yi a yiin nagodo na taan muxune xili ma. Magaxu fe gbeen yi liga. Muxune birin, keli fonna ma han dii jɔrɛna, xɛxɛn yi godo e ra. ¹⁰ Nayi, e yi Alaa Kankiraan xali Ekirɔn yi. Koni e so nɛn tun, Ekirɔn kaane yi sɔnxɔ gbeeni te, e naxa, “E bata fa Isirayilaa Alaa Kankiraan na en konni, alogo en xa faxa.” ¹¹ E yi Filisiti kuntigine birin malan, e naxa, “E Isirayilaa Alaa Kankiraan naxɛtɛ a yamanani. A nama en

faxa, en nun en ma yamana.” Bayo taana ngaani, faxa naxin nun gaxun nan yi a ra, Ala yiin yi naxu e ra. ¹² Muxun naxanye mi faxa, xεxεn yi godo ne ra. Taa muxune mawuga xuiin yi te han kore xonna ma.

6

Layiri Kankiraan yi raxεε

¹ Alatalaa Kankiraan to kike solofere ti Filisitine yamanani, ² Filisitine yi e suxure ki muxune xili e nun e yiimatone, e naxa, “En nanse ligama Alatalaa Kankiraan na? Ε a fala nxu xa en na ito raxεεma kii naxan yi a funfuni.”

³ E yi yabin ti, e naxa, “Xa ε Isirayilaa Alaa Kankiraan naxεε, ε nama a kedenna raxεε tun! Ε yangin saraxana nde fi Isirayilaa Ala ma. Nayi, ε yi yalanηε nen, ε yi a kolon Ala ε tεrεma naxan ma.”

⁴ Filisitine yi maxεdinna ti, e naxa, “Nxu yangin saraxan mundun nasigama a ma?” E yi e yabi, e naxa, “Xεxεε sawuran xεma daxin suulun, e nun yελεε sawuran xεma daxi suulun lan Filisiti kuntigine xasabin ma. Bayo fure siya kedenna nan ε suxu, ε nun ε kuntigine. ⁵ Ε xεxεε sawuran nun yεlene sawuran nafala naxanye ε yamanan kalama, ε yi binyen fi Isirayilaa Ala ma. Waxatina nde a a xεlεn ηanηε nen ε tan nun ε alane nun ε yamanan ma. ⁶ Nanfera ε bεηeni xεdεxεma, alo Misiran kaane nun Firawona e bεηeni xεdεxε kii naxan yi? Ala to e ηaxankata, e mi yi Isirayila kaane beηin ba, e siga? ⁷ Awa iki, ε wontoro nεnε keden nafala, ε ηinge nga firin tongo naxanye bunduma, xun xidi wudin munma xidi naxanye xunna ma. Ε ηinge ngane xidi wontoron na, ε yi

e diine xidi sansanna kui. ⁸ E Alatalaa Kankiraan tongo, ε a dɔxɔ wontoron kui, ε yi se xema daxine sa a fɛma kankirana nde kui, ε naxanye bama yangin saraxan na a xa. Na xanbi ra, ε yi wontoron bejin a siga. ⁹ E lu a matoε. Xa jinge gilene Isirayila kiraan suxu, Beti-Semɛsi binni, na bunna nen a Ala nan gbaloni ito ragidixi, xanamu en na kolonjε, a a yiin xa mi fureni ito ragidixi en ma, koni a en sɔtɔxi na kii nin tun.”

¹⁰ E yi na liga. E yi jinge bundulaan firin tongo, e yi e xidi wontorone ra, e yi e diine raso sansanna kui. ¹¹ E yi Alatalaa Kankiraan dɔxɔ a kui e nun yeλε sawuran nun xεxε sawura xema daxine yi naxan kui. ¹² Ninge bundulane yi siga e tinxinni Beti-Semɛsi kiraan xɔn ma. E yi bira kira kedenna fɔxɔ ra e lu wuge. E mi siga e kɔmenna ma, e mi siga e yiifanna ma. Filisiti kuntigine yi bira wontoron fɔxɔ ra han Beti-Semɛsi danna ra.

¹³ Beti-Semɛsi kaane yi lanbanni murutu xabadeni. E to kankiraan to, e jaxan. ¹⁴ Wontoron yi Yosuwe Beti-Semɛsi kaana a xεen li, a yi ti gεmε belebelen fɛma. Yamaan yi wontoro wudine yibɔ, e jinge bundulane ba saraxa gan daxin na Alatala xa. ¹⁵ Lewi bɔnsɔnna muxune yi Alatalaa Kankiraan nagodo e nun xema seene yi kankiraan naxan kui, e yi e sa gεmε gbeen fari. Na lɔxɔni, Beti-Semɛsi kaane yi saraxa gan daxine nun saraxa gbɛtɛye ba Alatala xa. ¹⁶ Filisiti kuntigi suulunne to ne birin to, e xεtε Ekirɔn yi na lɔxɔn yɛtɛni.

¹⁷ A tan ni i ra Filisitine xεxε sawura xema daxin naxanye ba yangin saraxan na Alatala xa: Asadodi taan keden, Gasa keden, Asikalɔn keden, Gati keden, e nun Ekirɔn keden. ¹⁸ Yeλε sawura

xεma daxine fan xasabin yi na kii nin, taa keden keden, Filisitine kuntigine dɔxi naxanye xun na, taa makantanxine nun e banxidεne. Na gεmε xungbena, e Alatalaa Kankiraan dɔxɔ naxan fari, a mɔn na yi han to Yosuwe Beti-Semεsi kaana a xεεn ma.

¹⁹ Koni Marigin yi Beti-Semεsi kaana ndee faxa han muxu tonge solofere, bayo e Alatalaa Kankiraan kui to nεn. Yamaan yi sunu, bayo Alatala bata yi e tɔrɔ ki faji. ²⁰ Na xanbi ra, Beti-Semεsi kaane yi a fala, e naxa, “Nde nɔε tiyε Alatala yεtagi, Ala sariɲanxina? En xa a kankiraan xali minεn, a xa ba be?” ²¹ E xεrane rasiga Kiriyati-Yeyarin yi, e naxa, “Filisitine bata fa Alatalaa Kankiraan na, ε fa a tongo, ε a xali ε konni.”

7

¹ Kiriyati-Yeyarin kaane yi fa, e fa Alatalaa Kankiraan tongo, e a xali Abinadabo a banxini, naxan yi गयाan fari. Na xanbi ra, e yi Abinadabo a dii Eleyasari findi kantan muxuna.

Isirayila yi Filisitine nɔ

² Alatalaa Layiri Kankiraan dɔxɔ xanbini Kiriyati-Yeyarin yi, waxati xunkuye yi dangu, ɲεε mɔxɔɲε. Isirayila kaane yi e mawuga xuini te Alatala ma. ³ Nayi, Samuyeli yi a fala Isirayila yamaan birin xa, a naxa, “Xa ε xεtεxi ε bɔɲεn birin nan na Alatala fεma, ε ba ala xɔɲεne nun Asitarate suxurene batuε, ε fa Alatala ma, ε a tan kedenna batu. Nayi, a ε bε Filisitine sεnbεn bun.” ⁴ Isirayila kaane yi Baali nun Asitarate suxurene ba e tagi, e yi Alatala batu. ⁵ Samuyeli yi a fala, a naxa,

“E Isirayila birin malan Misipa yi, n na Alatala maxandε ε xa.”

⁶ E yi e malan Misipa yi, e igen ba, e yi a raboxon Alatala xa saraxan na. E sunna suxu na loxoni. E yi e ti a ra, e naxa, “Nxu bata Alatala yulubin tongo.” Samuyeli yi findi Isirayila kaane kitisaan na Misipa yi.

⁷ Filisitine to a με a Isirayila kaane malanxi Misipa yi, e kuntigi suulun yi a ragidi a e xa sa e yengε. Isirayila kaane yi na με e gaxu Filisitine yεε ra. ⁸ Isirayila kaane yi a fala Samuyeli xa, e naxa, “I nama nxu rabejin. Lu Alatala maxandε, en ma Ala, alogo a xa en nakisi Filisitine ma.” ⁹ Samuyeli yi yεxεε diin ba saraxa gan daxin na Alatala xa. A yi Alatala maxandi Isirayila xa, Alatala yi a yabi. ¹⁰ Samuyeli yi saraxa bani waxatin naxan yi, Filisitine yi fa Isirayila yengedeni. Na loxoni Alatala yi galan xuiin namini Filisitine xili ma, a e ti kiraan xon, Isirayila kaane yi e no. ¹¹ Isirayila ganla yi keli Misipa yi, e Filisitine no, e yi e kedi han Beti-Kari xun ma. ¹² Samuyeli yi gemen tongo, a a doxo Misipa nun Seni tagi, a a xili sa “Mali Geme Na.” A yi a fala, a naxa, “Alatala bata en mali han be.” ¹³ Nayi, Filisitine yi yagi na, e mi fa xεte Isirayila boxon ma mumε! Alatala yi Filisitine yengε Samuyeli a siimayaan birin yi. ¹⁴ Filisitine bata yi taan naxanye rasuxu Isirayila kaane yii, ne yi xεte Isirayila ma e nun e rabilinne, keli Ekiron han Gati yi. Bɔne xunbenla yi lu Amorine nun Isirayila kaane tagi.

¹⁵ Samuyeli yi findi Isirayila kitisaan na a siimayaan birin yi. ¹⁶ Neε yo neε, a yi danguma Beteli yi nen siga Giligali nun Misipa yi, a yi Isirayila

makitima mēne birin yi. ¹⁷ A mōn yi xεε a konni Rama yi, a yi kitin sama dēnaxan yi Isirayila xa. A bata yi saraxa ganden nafala Alatala xa dēnaxan yi.

8

Isirayila yi wa mangan dōxō feni

¹ Samuyeli fori waxatin naxan yi, a a diine dōxō Isirayila kitisane ra. ² A diin forimaan yi xili nēn Yoweli, a firinden xili Abiya. E yi kitisani Beriseba nin. ³ Koni e kewanle mi yi ligaxi alo e baba. E yi biraxi gbetin nan fōxō ra sōtō kii ᵓaxini. E yi dimi yi seene rasuxuma mayifuni, e yi kiti ᵓaxin sama.

⁴ Nanara, Isirayila fonne birin yi e malan e siga Samuyeli konni Rama yi. ⁵ E yi a fala a xa, e naxa, “A mato, Samuyeli i tan bata fori, i ya diine mi luxi alo i tan. Nayi, mangan dōxō nxu xun na alo a ligama yamanan bonne yi kii naxan yi.”

⁶ Samuyeli yi xōlō ki faji e to a falaxi, e naxa, “Mangan so nxu yii a xa nxu kiti.” Samuyeli yi Alatala maxandi. ⁷ Alatala yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “Yamaan xuiin namε e naxan birin falama i xa, bayo e mi e mεxi i tan na. E e mεxi n tan nan na alo e mangana. ⁸ Xabu n fa e ra sa keli Misiran yi, e xεε nēn n fōxō ra e ala gbetene batu. To, e mōn na ligama i fan na. ⁹ Nanara, tin e mawuga xuiin ma koni i e rakolon sōbεεn na, i yi a fala e xa naxan findima mangana sariyan na e fari.”

¹⁰ Samuyeli yi Alatalaa falan birin ti yamaan xa naxanye yi a maxōdinma mangan ma, ¹¹ a naxa, “Mangana sariyane findima itoe nan na ε fari: A ε dii xεmēne tongoma nēn e findi sofane ra, e a

yengε so wontorone ragi, e te soone fari xanamu e yi e gi a wontorone yεε ra. ¹² Ndee findima nεn kuntigin na sofa wuli keden xun na xanamu sofa tonge suulun xun na. Ndee gbεtεye a xεεn bima nεn, ndee yi a xεεn xaba. Ndee yi yengε so seene rafala e nun wontoro wali seene. ¹³ A ε dii tεmεne tongoma nεn latikɔnɔn nafalane ra e nun kudi soone xanamu buru ganne. ¹⁴ A ε xεε senseenne rasuxuma nεn, ε manpa bili nakɔne nun ε oliwi bili xεεne, a e so a walikεne yii. ¹⁵ A ε siseene nun ε bogi seene yaganna tongoma nεn, a yi e so a kuntigine nun a walikεne yii. ¹⁶ A ε walikε xεmεne nun naxanle nun ε ninge senseenne nun sofanle tongoma nεn, e wanla kε a tan xa. ¹⁷ A ε xuruse kurune yaganna tongoma nεn, ε tan yεtεεn yi findi a konyine ra. ¹⁸ Na lɔxɔni ε sɔnxɔma nεn ε mangan xili ma ε naxan sugandixi, koni na lɔxɔni Alatala mi ε yabima.”

¹⁹ Isirayila kaane yi tondi Samuyeli a falan name. E naxa, “En-εn! Nxu wama mangana nde xa lu nxu xun na. ²⁰ Nxu fan yi lu alo yamanan bonne, nxɔ mangan yi sariyan sa, a ti nxu yεε ra nxɔ yengεne yi.” ²¹ Samuyeli yi Isirayila kaane falan birin name, a yi a fala Alatala xa. ²² Alatala yi Samuyeli yabi, a naxa, “E xuiin name, i yi mangan dɔxɔ e xun na.” Samuyeli yi a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “E siga ε konne yi.”

9

Sɔli yi Samuyeli kolon

¹ Muxu kεndεna nde yi Bunyamin bɔnsɔnni, a xili Kisu, Abiyeli a diina. Serori nan Abiyeli sɔtɔ.

Bekorati nan Serori sətə. Bunyamin bənsənnə nde Afiya nan Bekorati sətə. ² Diina nde yi Kisu yii naxan yi xili Səli. Dii xəmə tofañin nan yi a ra. A ɲəxə yo mi yi Isirayila yi. A xunna yi yite bonne birin xa.

³ Ləxəna nde Kisu a sofali gilene yi lə ayi. Kisu yi a fala a dii Səli xa, a naxa, “Walikε keden tongo ε sa sofanle fen.” ⁴ A yi Efirami geyane yisiga, a Salisa yamanani siga, e mi e to. E dangu Saalimi mabinni, koni e mi sofanla to. A mən yi dangu Bunyamin ma yamanani e mi sese to. ⁵ E Sufi yamanan li waxatin naxan yi, Səli yi a fala a walikεen xa, a naxa, “En xεε banxini, xanamu n baba ɲinanma nən sofanle e fe ra, a kəntəfilɪ fələ en ma fe ra.”

⁶ Walikεen yi a yabi, a naxa, “A mato, sayibana nde taani ito yi en yεε ra, muxu kenden na a ra. A na naxan fala, a kamalima nən. En siga menni iki. Waxatina nde a kiraan yite en na nən en sigε naxan xən.” ⁷ Səli yi a fala a walikεen xa, a naxa, “Koni xa en siga, en nanse xalima na sayiban yεε ra? Bayo donse yo mi fa en ma sagbane kui, sese mi en yii en naxan fiyε sayiban ma. Nanse en yii?” ⁸ Walikεen yi a fala Səli xa, a naxa, “Wure gbeti fixen garamu saxan n yii, en na so a yii alogo a xa kiraan yita en na.”

⁹ Waxati danguxini Isirayila yi, xəmə naxan yi sigama Ala maxəndeni a yi a falama nən, a naxa, “E fa, en siga fe toon konni.” Bayo en naxan ma to a “Nabina” a fələni e yi a falama nən na ma a “Fe toona.”

¹⁰ Səli yi a fala a walikεen xa, a naxa, “Na lanxi. En siga.” E yi siga taani sayiban yi dənaxan yi. ¹¹ E

to yi tema taani, e sungutunne li menni siga ige badeni. E yi e maxadin, e naxa, “Fe toon be ba?”

¹² E yi e yabi, e naxa, “On, a i yee ra, koni siga iki sa bayo a bata fa taani to amasoto saraxa ba daxon na to yamaan xa geyaan ma saraxa badeni. ¹³ E na so taani waxatin naxan yi, e a toe benun a xa te geyaan ma a degedeni saraxa badeni. Yamaan mi e dege fo a na fa bayo a tan nan saraxan dubama. Na xanbi ra, muxu xilixine yi e dege. E te iki sa! E a lima nen na.” ¹⁴ E yi te taani. E to yi soma taani, Samuyeli yi mini e ralandeni, a tematxon geyaan ma saraxa badeni. ¹⁵ Benun na laxon, Alatala bata yi Samuyeli rakolon nun, ¹⁶ a naxa, “Waxatini ito yi tila, n Bunyamin kaana nde yitama i ra nen. A masusan a sugandi feen na alogo a xa findi n ma yamana Isirayila yeratiin na. A n ma yamaan nakisima nen Filisitine fangan ma. N bata n ma yamana txon to bayo, e wuga xuiin bata n li.”

¹⁷ Samuyeli to Soli to, Alatala yi a fala a xa, a naxa, “Xemen ni i ra, n naxan ma fe fala i xa. A tan nan tima n ma yamaan xun na.” ¹⁸ Soli yi a maso Samuyeli ra taan deen na, a naxa, “A fala n xa yandi, fe toona banxin minen yi?”

¹⁹ Samuyeli yi Soli yabi, a naxa, “N tan nan fe toon na. E siga n yee ra geyaan ma saraxa badeni, bayo e e degema nen n xon to. Tila xotanni n na yelin i ya maxadinna ngaan yabe, n na a luye i siga. ²⁰ I nama kontofili i ya sofali gilene fe ra naxanye lxi ayi a xii saxanna nan to. E bata to. Koni Isirayila kaane birin waxi nde xon ma, ba i tan nun i babaa denbayaan na?”

²¹ Soli yi yabin ti, a naxa, “Bunyamin bonsonna xa mi n tan na, Isirayila bonsan xuridina? Bun-

yamin xabilan birin mi dangue n ma xabilan na ba? Nayi, nanfera i fe sifani ito falama n ma?”

²² Samuyeli yi Söli nun a walikεεn tongo, a e xali donse dondeni, a yi e dɔxɔ dɔxɔde xungbeni muxu tonge saxan ɲɔxɔn yi denaxan yi. ²³ Samuyeli yi a fala kudi soon xa, a naxa, “Fa suben na n naxan soxi i yii alogo i xa a dɔxɔ muxuna nde yeε ra.”

²⁴ Kudi soon yi sa danban nun sube gbεte tongo a yi e sa Söli yeṭagi. Samuyeli yi a fala, a naxa, “Na nan namaraxi i xa. A don bayo a yi dɔxi i tan nan yeε ra. N na a falaxi e xa nεn, n naxa, ‘Xɔɲεna nde fama nεn n xɔn.’ ” Nayi, Söli yi a dege na lɔxɔni e nun Samuyeli. ²⁵ E yi godo taani keli geyaan ma saraxa badeni. Samuyeli nun Söli yi falan ti a banxin kɔε ra. ²⁶ Na xɔtɔn bode e keli subaxa. Samuyeli yi Söli xili, a naxa, “E xa ε yitɔn, n xa sa ε ti kira yi.” Söli to keli, e nun Samuyeli yi mini. ²⁷ E to taan danna li, Samuyeli yi a fala Söli xa, a naxa, “I ya walikεεn yamari a xa siga yeεn na.” Na yi siga yeεn na. Samuyeli yi a fala a xa, a naxa, “Ti be singen, n xa Alaa falan nali i ma.”

10

¹ Samuyeli yi ture saseen tongo a turen susan Söli xunni, a yi a sunbu, a naxa, “Alatala yeṭεεn bata i masusan, a i findi a yamaan yeεratiin na. ² I na keli n fεma to, i xεmε firin lima nεn Rakeli bilin-ganna yireni, Selisa taani Bunyamin yamanan danna ra. E ito falama nεn i xa, e naxa, ‘I sigaxi sofanla naxanye fendeni, e bata to. I baba mi fa a mirima e ma, koni a kɔntɔfilixi ε tan nan ma fe ra. A naxa: N xa nanse liga n ma diina fe ra?’ ³ I na keli mεnni, i sigama nεn han Taboro

wudi gbeena. Menni i lanma nen xeme saxan na, e sigama Ala batudeni Beteli yi. Na nde keden sii saxan xalima nen, buru saxan taranma nen a firinden yii, manpa kundi keden yi taran a saxanden yii. ⁴ E i xontɔnma nen e buru firin so i yii, i yi a rasuxu. ⁵ Na xanbi ra, i soma nen Gibeya-Elohimi taani, Filisitine ganla malanxi denaxan yi. I nɛma soma taani, i lanma nen nabi ganla ra keli geyaan ma saraxa badeni. Konden maxane nun tanban maxane nun xulen fene nun bɔlɔn maxane sigama e yee ra, nabine yi nabiya falane ti. ⁶ Nayi, Alatalaa Nii Sarijanxin godoma i ma nen senbeni, i yi nabiya falane ti e xɔn. I maxetema nen, i findi muxu gbete ra. ⁷ Na taxamasenne birin na liga, i na naxan to a liga daxin na, i xa na liga bayo Ala i xɔn. ⁸ I sigama nen n yee ra Giligali yi, n ni i lima na alogo saraxa gan daxine xa ba e nun bɔne xunbeli saraxane. Koni, fɔ i xa n mamɛ xii solofere, n na fa, n na fale i xa i lan i xa naxan liga.”

⁹ Sɔli keli nen Samuyeli fema tun, Ala yi xaxili gbete so a yii, taxamasenne itoe birin yi liga na lɔxɔn yeteni. ¹⁰ Sɔli nun a walikɛɛn Gibeya li waxatin naxan yi, e yi nabi ganla li na. Alaa Nii Sarijanxin yi godo Sɔli ma, a yi sa e fari e nabiya falane yi. ¹¹ Naxanye birin yi a kolon a fɔlɔni, ne to a to nabine ye, a nabiya falane tima, e yi a fala e bode tagi, e naxa, “Nanse ligaxi Kisu a diin na? Sɔli fan bata findi nabiin na ba?” ¹² Menna muxuna nde yi yabin ti, a naxa, “Nde nabine baba ra?” Sandan minixi menna nin: “Sɔli fan nabine ye ba?”

¹³ A to yelin nabiya falane tiye, a siga geyaan ma saraxa badeni. ¹⁴ Sɔli sɔxɔ yi a fala Sɔli xa e nun a walikɛna, a naxa, “E yi sigaxi minen yi?” Sɔli yi a

yabi, a naxa, “Sofali gilene fendeni. Koni nxu mi sese to, nxu yi siga Samuyeli fema.” ¹⁵ Sɔli sɔxɔ yi a fala, a naxa, “A yeɓa n xa Samuyeli naxan falaxi ε xa.” ¹⁶ Sɔli yi a yabi, a naxa, “A fala nxu xa nɛn a sofali gilene bata to.” Koni a mi sese fala a xa a mangayana a fe yi Samuyeli naxan fala.

¹⁷ Samuyeli yi Isirayila yamaan xili Alatala yetagi Misipa yi. ¹⁸ A yi a fala Isirayila kaane xa, a naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala ito nan falaxi, a naxa, ‘N tan nan Isirayila raminixi Misiran yi. N tan nan ε xunbaxi Misiran kaane yii e nun yamanan bonna naxanye yi ε ɲaxankataxi.’ ¹⁹ To ε bata ε mε ε Ala ra naxan ε rakisi ε tɔrɔne nun ε gbalone birin ma. E naxa, ‘Mangan dɔxɔ nxu xun na.’ Awa, ε fa ε yetε yita Alatala ra bɔnsɔn yeɛn nun xabila yeɛn ma.”

²⁰ Samuyeli yi Isirayila bɔnsɔnne birin xili, Bunyamin bɔnsɔnna yi sugandi. ²¹ Awa, a yi Bunyamin bɔnsɔnna birin xili xabila yeɛn ma, Matiri a xabilan yi sugandi. Dɔnxɛn na, Kisu a dii xɛmɛn Sɔli yi sugandi. E yi a fen, koni e mi a to. ²² E mɔn yi Alatala maxɔdin, e naxa, “Xɛmɛni ito bata fa be yi ba?” Alatala yi e yabi, a naxa, “A luxunxi goronne ye.” ²³ E yi e gi, e sa a ba na yi, a yi ti yamaan ye. A xunna yi yite bonne birin xa. ²⁴ Samuyeli yi a fala yamaan xa, a naxa, “E a mato, Alatala naxan sugandixi! A ɲɔxɔn mi yamaan mumɛn ye.” Yamaan birin yi sɔnxɔ, e naxa, “Ala xa sii xunkuye fi a ma!”

²⁵ Samuyeli yi mangaya sariyan yeɓa yamaan xa, a a seɓe kedin kui, a naxan sa Alatala fema. Dɔnxɛn na, a Isirayila kaane birin nasiga e konne yi. ²⁶ Sɔli fan yi siga a konni Gibeya yi. Muxu

kendena ndee yi sa a mati Ala bɔɲe faɲin sa naxanye yi. ²⁷ Koni fuyantenna ndee yi a fala, e naxa, “Xemɛni ito nxu rakisima di?” E yi a raɲaxu e mi sese fi a ma. Koni Sɔli yi a dundu.

11

Sɔli yi Yabɛsi taan xunba

¹ Nba, Amonine mangan Naxasi yi fa Yabɛsi-Galadi taan nabilin. Yabɛsi taan xemɛne birin yi a fala a xa, e naxa, “Layirin xa xidi en tagi, nxu findi i ya konyine ra.” ² Amonin mangan Naxasi yi e yabi, a naxa, “Na bata fan, n bata tin lanna xa so en tagi, koni fɔ ito xa liga: N xa ε birin yiifari ma yɛɛne sɔxɔɲɛ ayi, n yi Isirayila birin nayagi.” ³ Yabɛsi taan fonne yi a fala a xa, e naxa, “Xii solofere fi nxu ma, alogo nxu xa xɛrane rasiga Isirayila bɔxɔn birin yi. Xa muxɛ mi fa nxu rakisideni, nxu nxu yɛɛ so i yii.” ⁴ Xɛrane to siga Gibeya yi, Sɔli a taani, e feni itoe dɛntɛɛ yamaan xa, birin yi a wuga xuini te.

⁵ Sɔli yi kelima xɛɛn ma e nun a ɲingene, a maxɔdinna ti, a naxa, “Nanfera yamaan birin wugama?” E yi Yabɛsi kaane falan yɛba a xa. ⁶ Sɔli to falani ito mɛ, Alaa Nii Sariɲanxin yi godo a ma sɛnbɛni, a yi xɔlɔ kati! ⁷ A yi ɲinge firin tongo, a yi e yisɛɛ a dungin dungin na, a xɛrane rasiga, a e xa ne xali Isirayila bɔxɔn birin yi. E naxa, “Naxan yo mi bira Sɔli nun Samuyeli fɔxɔ ra na kanna ɲingene ligama ikiini.” Yamaan yi gaxu Alatala yɛɛ ra, e yi e malan alo muxu kedenna. ⁸ Sɔli yi e tɛngɛ Beseki yi, Isirayila xemɛne muxu wuli kɛmɛ saxan, Yuda xemɛne muxu wuli tonge saxan. ⁹ Xɛraan naxanye

fa, e yi a fala ne xa, e naxa, “E sa ito fala Yabesi-Galadi muxune xa, ε naxa, ‘Benun sogen xa xɔɔ tila ε kisin sɔtɔma nɛn.’ ” Xɛrane to fa na fala Yabesi muxune xa, e yi naxan. ¹⁰ E yi a fala Amoni kaane xa, e naxa, “Nxu nxu yɛtɛ soma nɛn ε yii tila, ε yi nxu raba ε waxɔn kiini.”

¹¹ Na xɔtɔn bode, Sɔli yi a ganli taxun dɔxɔde saxan. E so Amoni gali malandeni kɔɛ dɔnxɛn na. E yi Amonine faxesa han sogen yi xɔɔ. Muxu nɛnɛne yi xuya ayi hali muxu firin mi lu e bode fari.

¹² Yamaan yi a fala Samuyeli xa, e naxa, “Nde yi a falama a Sɔli nama lu en xun na? Fa na muxune ra, nxu xa e faxesa!” ¹³ Koni Sɔli yi a fala yamaan xa, a naxa, “Muxu yo mi faxesa to lɔxɔni, bayo Alatata bata Isirayila rakisi to.”

Sɔli a mangayana fe

¹⁴ Na xanbi ra, Samuyeli yi a fala yamaan xa, a naxa, “E fa be, en siga Giligali yi alogo en mɔn xa Sɔli a mangayana fe fala.” ¹⁵ Yamaan birin yi siga Giligali yi. E yi Sɔli findi mangan na Giligali yi Alatata yɛtagi. E bɔnɛ xunbeli saraxane ba Alatata yɛtagi mɛnni. Sɔli nun Isirayila yamaan birin yi naxanaxan gbeen naba.

12

¹ Samuyeli yi a fala Isirayila birin xa, a naxa, “N bata ε xuiin name ε naxan birin falaxi. N bata mangan dɔxɔ ε xun na. ² Iki mangan ni i ra naxan tima ε yɛɛ ra. N tan bata fori n xunsexɛn bata fuga. N ma diine fan be ε tagi. N bata ti ε yɛɛ ra keli n dii nɔrɛn ma han to. ³ N tan ni i ra, n tixi ε yɛtagi. E n yabi Alatata yɛtagi e nun a muxu sugandixina. N na nde a ninge tongo? N na nde a sofali tongo?”

N na nde ɲaxankata? N na nde tɔrɔ? N dimi yi seen nasuxu nde ra alogo n xa n yeɛn naxi a fe ɲaxin ma? Xa n na nde keden peen tongo nɛn, n na raxɛɛma nɛn.” ⁴ E yi a yabi, e naxa, “I mi nxu ɲaxankataxi. I mi nxu tɔrɔxi. I mi se rasuxi muxu yo yii.” ⁵ A yi a fala e xa, a naxa, “Alatala nan ɛ seren na, a muxu sugandixin nan ɛ seren na to lɔxɔni, a ɛ mi sese to n yii.” E naxa, “Seren nan a tan na.”

⁶ Samuyeli mɔn yi a fala yamaan xa, a naxa, “Alatala nan Musa nun Haruna tongo alogo ɛ benbane xa mini Misiran yi. ⁷ Awa iki, ɛ ti kiti-sadeni Alatala yeɲagi. Alatala fe faɲin naxanye ligaxi ɛ nun ɛ benbane xa, n ne rabirama nɛn ɛ ma. ⁸ Yaxuba fa xanbini Misiran yi, ɛ benbane yi Alatala maxandi e mali feen na. Alatala yi Musa nun Haruna rafa, e ɛ benbane ramini Misiran yi, e yi e radɔxɔ be. ⁹ Koni e yi ɲinan Alatala xɔn, e Ala. Nanara, a yi tin e yi so Sisera yamarin bun, Xasori gali mangana. A mɔn yi e so Filisitine yii e nun Moyaba mangan yii, naxanye yi e yeɲgɛma. ¹⁰ E mɔn yi Alatala maxandi, e naxa, ‘Nxu bata yulubin liga, bayo nxu bata Alatala rabɛɲin nxu yi Baali nun Asitarate suxurene batu. Koni iki, nxu xunba nxu yaxune yii fa, nxu i batuɛ.’ ¹¹ Awa, Alatala yi Yerubali rafa e nun Bedani nun Yefeta, dɔnxɛn na n tan Samuyeli, alogo ɛ xa xunba ɛ yaxune yii naxanye ɛ rabilinxi. Ɛ yi lu kantanna kui. ¹² Koni ɛ to Amonine manga Naxasi to fe ɛ xili ma, ɛ yi a fala n xa, ɛ naxa, ‘Nxu wama mangan xɔn, a xa nxu yamari.’ A yi luxi alo Alatala mi yi ɛ mangan na. ¹³ Awa, ɛ bata a sɔtɔ ɛ mangan naxan sugandixi, ɛ bata naxan maxɔdin. Alatala

bata mangan dɔxɔ ε xun na. ¹⁴ Xa ε gaxu Alatala yεε ra, ε yi a batu, xa ε a xuiin name, xa ε mi murute Alatalaa yamarine ma, nayi ε nun ε mangan xa bira Alatala fɔxɔ ra, ε Ala. ¹⁵ Koni xa ε mi Alatala xuiin name, xa ε murute Alatalaa yamarine bun, nayi Alatala ε yengema nen, alo a liga ε benbane ra kii naxan yi. ¹⁶ Iki, ε yitɔn ε yi fe gbeen mato Alatala naxan ligama ε yetagi. ¹⁷ To xa mi murutu xaba waxatin na ba? N na Alatala maxandima nen, a yi galanna nun tulen nagodo. Nayi, ε ε kala fe gbeen kolonma nen Alatala yεε ra yi, ε to mangan dɔxɔ feen maxɔdinxi.”

¹⁸ Samuyeli yi Alatala maxandi. Na lɔxɔn yeteni, Alatala yi galanna nun tulen nafa. Yamaan birin yi gaxu Alatala yεε ra e nun Samuyeli. ¹⁹ Yamaan birin yi a fala Samuyeli xa, e naxa, “Alatala maxandi, i ya Ala, i ya walikene xa, alogo nxu nama faxa, bayo nxu bata mangan maxɔdin feen sa nxɔ yulubine birin fari.” ²⁰ Samuyeli naxa, “E nama gaxu. E bata fe naxini ito birin liga, koni ε nama xete Alatala fɔxɔ ra, ε Alatala batu ε bɔnen ma feu! ²¹ E nama bira suxurene fɔxɔ ra fuyan! Naxanye mi nɔε maliin tiye, e mi marakisin tiye, bayo ala fuune nan e tan na. ²² Alatala mi a yamaan nabɛninje a xili gbeena fe ra, bayo a tan yeteen nan tinxi ε findi a yamaan na. ²³ Alatala xa n fan natanga yulubi tongon ma, n tondi a maxande ε xa! N na ε xaranma nen kira faɛin nun tininna ma. ²⁴ E gaxu Alatala yεε ra tun! E a batu lannayani ε bɔnen ma feu! A mato, a fe gbeen naxanye ligaxi ε xa. ²⁵ Koni xa ε lu fe naxin lige, ε raxɔrima nen, ε tan nun ε mangan na.”

13

Isirayila yi murute Filisitine ma

¹ Səli findi mangan na a nɛɛ tonge saxanden nan ma, a yi nɛɛ tonge naanin nun firin ti mangayani Isirayila yi. ² Səli yi xɛmɛ wuli saxan sugandi Isirayila kaane yɛ. Wuli firin yi a fɛma Mikimasi yi e nun Beteli geyane fari. Wuli keden yi lu Yonatan fɛma Gibeya yi Bunyamin bɔxɔni. A yi yama dɔnxɛne rasiga e konne yi. ³ Lɔxɔna nde Yonatan yi fu Filisitine gali malanden ma naxan yi Geba yi. Filisitine yi na mɛ. Səli yi xɔtaan fe bɔxɔn yiren birin yi. A yi a fala, a naxa, “Heburune xa a mɛ!” ⁴ Isirayila birin yi a mɛ a Səli bata fu Filisitine gali malanden ma, a yi rapaxu Filisitine ma alo se kunxin xirina. Nayi, muxune birin yi maxili, e yi malan Səli fɛma Giligali yi. ⁵ Filisitine fan yi e malan Isirayila yɛngɛ xinla ma. Yɛngɛ so wontoro wuli saxan yi e yii e nun soo ragi wuli sennin, e nun sofaan naxanye yi wuya alo mɛnɛnsinna naxan baan dɛ. E fa e malan Mikimasi yi, Beti-Aweni sogeteden binni. ⁶ Isirayila xɛmɛne to a to a e bata yigbetɛn, e nun feene bata xɔdɔxɔ e ganla ma, muxune yi siga e luxunɛ faranne ra, e nun fɔtɔnne yi, e nun gɛmɛ longonne nun yinle ra, e nun ige ramaradene yi. ⁷ Heburuna ndee fan yi Yurudɛn baani gidima siga Gadi nun Galadi yamanani. Səli mɔn yi Giligali yi, sofaan naxanye birin yi a fɔxɔ ra ne yi xuruxurunma gaxuni. ⁸ A yi Samuyeli mame xii solofere, han a waxatin naxan falaxi. Koni Samuyeli mi fa Giligali yi. Yamaan yi e makuya fɔlɔ a ra, e xuya ayi.

Səli a kalana

⁹ Nayi, Səli yi a fala, a naxa, “E fa saraxa gan daxin na e nun bəɲe xunbeli saraxane.” A yi saraxa gan daxin ba. ¹⁰ A yi yelinma na saraxan bε waxatin naxan yi, Samuyeli yi fa. Səli yi siga a ralandeni alogo a xa a xəntən. ¹¹ Samuyeli yi a fala, a naxa, “I nanse ligaxi?” Səli yi a yabi, a naxa, “N na a toxi nən a yamana e masigama n na, e nun i fan mi faxi en lanma waxatin ma, Filisitine fan bata yi malan Mikimasi yi, ¹² nanara n yi mirixi, n naxa, ‘Filisitine fama nən n xili ma Giligali yi, n mən munma Alatala maxandi singen,’ na yi n karahan, n yeteen yi saraxan gan.” ¹³ Samuyeli yi a fala, a naxa, “I bata a liga alo xaxilitarena, i mi Alatalaa yamarin suxu, i ya Ala. Alatala yi a ligama nən nun i ya mangayaan yi lu Isirayila xun na habadan! ¹⁴ Koni iki, i ya mangayaan mi luma a ra. Alatala bata xεmεna nde fen naxan bəɲe luxi alo a bəɲεna, a yi a sugandi a yamaan yεeratiin na, bayo i mi Alatalaa yamarin suxi.” ¹⁵ Samuyeli yi keli Giligali yi a te Gibeya yi, Bunyamin yamanani. Yamaan naxan yi Səli fəxə ra a ne tεnge. Xεmε kεmε sennin ɲəxən yi na. ¹⁶ Səli a dii xεmεn Yonatan nun yamaan naxan yi a fəxə ra, ne yi dəxə Geba yi, Bunyamin bəxən ma. Filisitine yi malanxi Mikimasi yi. ¹⁷ Ganla dəxə saxan yi mini Filisitine sofane malandeni alogo e xa yεngεn so. Gali keden yi siga Ofara binni Suwali yamanani. ¹⁸ Ganla boden yi siga Beti-Xoron binni. A saxanden yi siga yamanan danna binna ra Seboyin lanbanna xunna ra, tonbon yiren dεxən.

¹⁹ Na waxatini, xabun mi yi toma Isirayila bəxə yo ma, bayo Filisitine bata yi a fala, e naxa,

“Heburu kaane nama silanfanna nun tanban nafala.”* ²⁰ Isirayila kaan birin yi sigama Filisiti xabun nan fema a jinge kenna deni tondeni hanma kenna hanma bunbina, hanma bundena. ²¹ E yi gbeti gbanan keden nan fima jinge kenna deni tɔn feen na, e nun kenna. Koni a tagiin nan yi fima jama malan sena fe ra hanma bunbina hanma jinge gbɛngbɛn wurena. ²² Nanara, yɛngɛ so lɔxɔni, silanfanna nun tanban mi yi Sɔli nun Yonatan ma sofane yii. Fɔ mangan nun a diina. ²³ Filisiti gali keden yi sa Mikimasi kiraan suxu geya longonna ra.

14

Yonatan yi Filisitine yɛngɛ

¹ Lɔxɔna nde, Sɔli a diin Yonatan yi a fala a yɛngɛso seene maxali banxulanna xa, a naxa, “Fa en gidi han Filisitine gali malandeni bode fɔxɔni.” Koni Yonatan mi a baba rakolon.

² Sɔli yi Gibeya danna ra girenada wudin bun ma Migiron yi. Sofa kemɛ sennin yi a fema. ³ Saraxarali domaan yi Axiya nan yii na yi, Ikabodi tada Axituba a dii xɛmɛna. Finexasi nan Axituba sɔtɔ. Heli, Alatalaa saraxaralina Silo yi, na nan Finexasi sɔtɔ. Muxu yo mi yi a kolon a Yonatan bata mini.

⁴ Yonatan yi minima geya longonna nan na alogo a xa Filisitine gali malanden masɔtɔ. Na kiraan yi minixi geya tintinxi firinne nan longori ra, na kedenna yi xili Bosesi, boden xili Senne.

* **13:19:** Silanfanna: Sofane yɛngɛso dɛgɛmana.

⁵ Geya keden kōmēn fōxōni Mikimasi binni, boden yiifari fōxōni Geba binni.

⁶ Yonatan yi a fala a yēngē so se maxanla xa, a naxa, “Fa, en siga han Filisiti Ala kolontarene gali malandeni. Waxatina nde Alatala en malima nēn. Sese mi nōe Alatalaa marakisin yēe rase, hali yama xurudin na a ra, hanma a gbeena.” ⁷ Yēngē so se maxanla yi a yabi, a naxa, “I mirixi naxan ma, na liga. Siga! N ni i fōxō ra. En birin xaxili keden.”

⁸ Yonatan naxa, “Awa, fa en siga han xēmēni itoe dēnaxan yi, e yi en to. ⁹ Xa e a fala en xa, e naxa, ‘E ti mēnni han nxu yi ε ralan,’ en tima nēn mēnni. En mi tema e fēma na yi. ¹⁰ Koni, xa e a fala en xa, e naxa, ‘E te nxu fēma,’ en tema nēn, bayo na findima taxamasenna nan na a Alatala bata e so en yii.”

¹¹ E yi e yita Filisitine ra. Filisitine yi a fala, e naxa, “I yēen ti! Heburune bata mini fōlō yinle ra e luxunxi dēnaxanye yi.” ¹² E yi Yonatan nun a walikēen xili, e naxa, “E te nxu fēma, nxu xa fena nde yita ε ra.” Yonatan yi a fala a yēngē so se maxanla xa, a naxa, “Te n fōxō ra, bayo Alatala bata e so Isirayila yii.” ¹³ Yonatan yi te a yiine kafue a sanne ma, a yēngē so se maxanla biraxi a fōxō ra. Yonatan yi lu Filisitine rabire a bun ma, a yēngē so se maxanla yi e faxa. ¹⁴ Na yēngē singeni Yonatan nun a yēngē so se maxanla yi Filisiti muxu mōxōje pōxōndōn faxa yire kedenni. ¹⁵ Gaxun yi so ganli. Naxan yo yi xēene ma e nun ganla birin, naxan yo yi gali malande gbete yi, e nun naxanye yi minixi yēngēsodeni, gaxun yi ne birin suxu. Bōxōn yi xuruxurun. Na yi findi gaxun na fata Ala ra.

16 Sɔli a kantan muxun naxanye yi Gibeya yi, Bunyamin bɔxɔni, ne yi ganla to xuyɛ ayi yiren birin yi. 17 Sɔli yi a fala a sofane xa, a naxa, “Ɛ sofane maxili, a xa kolon naxan kelixi en yɛ.” E yi a kolon a Yonatan nun a yengɛ so se maxanla nan mi yi e yɛ. 18 Sɔli yi a fala Axiya xa, a naxa, “Alaa Kankiraan nafa.” Bayo na waxatini a yi Isirayila kaane nan yii. 19 Sɔli yi falan tima saraxaraliin xa waxatin naxan yi, sɔnxɔ sɔnxɔn mɔn yi gboma ayi Filisitine malandeni. Sɔli yi a fala saraxaraliin xa, a naxa, “A lu na.” 20 Nayi, ganla naxan birin yi Sɔli fɔxɔ ra, ne yi malan e mini yengɛ sodeni. E yi a li Filisitine yi e bode yengɛma sɔnxɔ sɔnxɔ gbeeni. 21 Heburu naxanye yi Filisitine bun ma a singeni, naxanye yi basanxi e ra e gali malandeni, ne yi sa Isirayila fari Sɔli nun Yonatan mabinni. 22 Isirayila kaan naxanye birin yi luxunxi Efirami geyane yi, ne yi a mɛ a Filisitine e gima, e fan yi lu e kedɛ, e yi e yengɛ. 23 Alatala yi Isirayila rakisi na lɔxɔni, yengɛn yi siga han Beti-Aweni.

Sɔli a xaxilitareya kɔlɔna

24 Isirayila kaane tɔrɔ nɛn na lɔxɔni bayo Sɔli bata yi tɔnni ito fala yamaan xa, a naxa, “Dangan na kanna xa xɛmɛn naxan na donseen don benun jinbanna, benun n yi n gbeen jɔxɔ n yaxune ra.” Nanara, muxu yo munma yi donseen don ganli. 25 E birin yi fɔtɔnna li, kumin yi bɔxɔnma dɛnaxan yi. 26 E soxin fɔtɔnni, sofane yi kumin to minɛ, koni muxu yo mi se raso a dɛ, bayo e birin yi gaxuxi dangan yɛɛ ra. 27 Yonatan mi yi a kolon a baba bata yi a kɔlɔ yamaan xa. Nanara, dunganna naxan yi a yii, a na xunna rasiga, a yi a dɛtɛn kumi dengbeni,

a a don. Nayi, a yeen yi xon sege. ²⁸ Sofana nde yi a fala a xa, a naxa, “I baba ganla rakoloxi nen ki faji, a naxa, ‘Xa muxuna nde donseen don to, dangan na kanna xa.’ Nanara, sofane birin xadanxi.” ²⁹ Yonatan naxa, “N baba yamaan toroma. A mato n fangan sotoxi kii naxan yi xabu n kumini ito don. ³⁰ Xa sofane birin yi donseen donma to, e naxan tongoxi e yaxune konni, en yi Filisitine noma nen dangu ito ra!”

³¹ E Filisitine no na loxoni keli Mikimasi siga han Ayalon yi. Yamaan yi xadanxi han! ³² E yi e yaxune yii seene tongo, e xuruseene tongo e nun jingene nun jinge diine. E e faxa boxoni, yamaan yi e nun wunla don. ³³ E yi a rali Sali ma e naxa, “A mato yamana Alatala yulubin tongoma, e suben nun a wunla don.” Sali naxa, “E bata yanfan ti! E gemegbeen makutukutu n mabinni iki sa!” ³⁴ A mon yi a fala, a naxa, “E xuya ayi yamani, e a fala e xa, a birin xa fa a jingen na xanamu a yexena, a yi a faxa be. Na xanbi ra, e yi e don alogo e nama Alatala yulubin tonge, e suben nun a wunla don.” Koen na, birin yi fa a jingen na alogo a xa a faxa menni. ³⁵ Sali yi saraxa ganden nafala Alatala xa. Na findi saraxa gande singen nan na a naxan nafala Alatala xa.

³⁶ Sali yi a fala, a naxa, “En godo Filisitine foxo ra to koen na, en sa e yenge han xotanni. Keden nama lu a nii ra.” E yi a yabi, e naxa, “Naxan nafan i ma, na liga.” Koni, saraxaraliin naxa, “En na Ala maxodin be.” ³⁷ Sali yi Ala maxodin, a naxa, “N xa godo Filisitine foxo ra ba? I e soma Isirayila yii ba?” Koni na loxoni a mi a yabi. ³⁸ Nanara, Sali naxa, “E fa be, ganla yeratine birin. En xa a kolon

yulubin naxan ligaxi to. ³⁹ N bata n kolo habadan Alatala yi, Isirayila Rakisimana, hali xa n ma diin Yonatan nan a xunna ra, a faxama nen.” Muxu yo mi a yabi yamaan ye. ⁴⁰ A yi a fala Isirayila birin xa, a naxa, “E dangu foxo kedenni, n tan nun n ma dii Yonatan xa lu foxo kedenni.” Yamaan yi a fala Soli xa, e naxa, “Naxan nafa n i ma, na liga.” ⁴¹ Soli yi a fala Alatala xa, Isirayilaa Ala, a naxa, “Nondin yita n na.” Masensenna yi Yonatan nun Soli suxu, yamaan yi ba a ye.* ⁴² Soli naxa, “E masensenna ti nxu nun ma diin tagi.” Yonatan yi suxu. ⁴³ Soli yi a fala Yonatan xa, a naxa, “A fala n xa i naxan ligaxi.” Yonatan yi a yabi, a naxa, “N kumi siyadi nan tongoxi n ma dunganna jeeen na, n na don. Fo n xa faxa?” ⁴⁴ Soli naxa, “Ala xa toro jaxin sa n ma xa i mi faxa, Yonatan.” ⁴⁵ Koni sofane yi a fala Soli xa, e naxa, “Yonatan lan a xa faxa ba? A tan xa mi a ra, naxan Isirayila rakisi gbeen ti? A mi faxe mumε! Nxu bata nxu kolo habadan Alatala yi, hali a xunsexe kedenna, a mi bire boxoni, bayo Ala nan a mali a xa non soto to!” Nayi, sofane yi Yonatan xunba, a mi faxa. ⁴⁶ Soli yi xete Filisitine foxo ra, ne yi xete e konni.

⁴⁷ Soli to mangayaan tongo Isirayila yi, a yi e yaxune yenge a rabilinni, Moyaba nun Amonine nun Edon nun Soba mangane, e nun Filisitine. A na yi a ye rafindi denaxan ma, a yi non sotoma nen na ma. ⁴⁸ Loxona nde, a yi keli a senbe gbeen, a yi Amalekine no, a Isirayila xunba ne yii, naxanye yi a kalama.

* **14:41:** Yurima nun Tumin masensen ti seene fe sebexi Xoroayaan 28.30 kui. Saraxaraline yi masensenna tima ne nan na alogo e xa Ala sagoon kolon.

⁴⁹ Sɔli a dii xεmεne nan itoe ra: Yonatan nun Yisiwi nun Maliki-Suwa. A dii tεmε singen xili Merabi, a bolokadaan xili Mikali. ⁵⁰ Sɔli a paxanla yi xili nεn Axinowami, Aximaasi a dii tεmεna. A sofa kuntigin yi xili nεn Abineri, Sɔli sɔxɔ Neri a dii xεmεna. ⁵¹ Kisu, Sɔli baba, e nun Neri, Abineri baba, Abiyeli a diin nan yi ne ra. ⁵² Yεngε paxin keli nεn Filisitine xili ma Sɔli a mangayaan pεene birin yi. Nanara, a nεma fa sεnbεmaan to hanma wεkilεdena, a bata a raso a ganli.

15

Isirayila yi Amalekine yεngε

¹ Samuyeli yi a fala Sɔli xa, a naxa, “Alatala n tan nan xexi i xunna masusandeni i sugandi xinla ma alo mangana Isirayila xun na, a yamana. Awa, i tuli mati Alatalaa falan na. ² Alatala Sεnben Birin Kanna ito nan falaxi, a naxa, ‘Amalekine to kiraan bolon Isirayila kaane yεε ra e yi minima Misiran yamanani waxatin naxan yi, n mi jinanxi na feen xɔn ma mumε! ³ Awa iki, sa Amalekine yεngε, e gbeen seen naxanye birin na, i yi ne kala fefe! I nama kininkinin, niimaseene birin faxa, xεmεne nun paxanle, dii pɔrene nun dii futene, pingene nun yεxεene, pɔgɔmεne nun sofanle.’ ”

⁴ Sɔli yi ganla maxili, a e tεngε Telayimi yi. Sofaan san masiga tiin muxu wuli kεmε firin yi na e nun Yuda xεmε wuli fu. ⁵ Sɔli yi siga han Amaleki taani, a yi yεngeni tɔn lanbanni. ⁶ A yi a fala Kenine xa, a naxa, “E ε masiga, ε keli Amalekine yε, alogo n nama ε raxɔri e xɔn. Bayo ε hinan nεn Isirayila kaane ra, e to yi minima Misiran yamanani.” Kenine yi e masiga Amalekine ra.

⁷ Sɔli yi Amalekine yengε keli Xawila yi han Suru, Misiran sogeteden binna. ⁸ A yi Agaga Amalekine mangan jɛjɛn suxu, a yi a yamaan birin faxa silanfanna ra fefe! ⁹ Sɔli nun a ganla yi Agaga lu a nii ra e nun a xuruse sensenne nun jɛngene nun yεxεεne nun jɛnge diine nun yεxεε diine nun sube fajine birin. E mi tin ne faxε. Koni, naxanye mi yi fan, tɔnɔ mi yi naxanye ra, e ne faxa.

¹⁰ Nayi, Alatala yi falan ti Samuyeli xa, a naxa, ¹¹ “N nimisaxi Sɔli dɔxɔ feen na mangayani, bayo a bata a xun xanbi so n tan yi, a mi n ma falane ligama.” Samuyeli yi xɔlɔ, a xi Alatala maxandε kɔena ngaan na. ¹² Samuyeli yi keli xɔtɔn! A siga Sɔli ralandeni. E yi a fala a xa a Sɔli bata yi siga Karemele yi, alogo a xa sa xunnayeren gɛmɛn dɔxɔ a yetε xa. A mɔn bata yi kiraan suxu a godo Giligali yi. ¹³ Samuyeli yi sa a li na yi. Sɔli naxa, “Alatala xa i baraka. N bata Alatalaa falane suxu.” ¹⁴ Samuyeli yi a fala, a naxa, “Nayi, yεxεε wuga xuiin mundun mɛma ito ra? Ningen mundun wuga xui ito ra?” ¹⁵ Sɔli yi yabin ti, a naxa, “Sofane nan faxi e ra sa keli Amalekine konni. E bata yεxεεn nun jɛnge sensenne ba a yε alogo e xa ba saraxan na Alatala xa, i ya Ala. Koni nxu a dɔnxene birin faxa nɛn.”

¹⁶ Samuyeli yi a fala Sɔli xa, a naxa, “A lu na kiini! N xa a fala i xa Alatala naxan falaxi n xa to kɔεn na.” Sɔli yi a fala, a naxa, “A fala n xa.” ¹⁷ Samuyeli yi a fala, a naxa, “A singeni i yi i yetε mirixi muxu xurin nan na, iki i bata findi Isirayila bɔnsɔnne mangan na. Alatala nan i masusanxi, i findi mangan na Isirayila xun na. ¹⁸ Anu, Alatala bata yi i xε fena nde ra, a naxa, ‘Sa Amalekine,

yulubi kanne raxəri fefe! Sa e yenge han i yi e jan fefe!’ ¹⁹ Nanfera i mi i tuli mati Alatalaa falan na? Nanfera i yenge yi seene tongo, i fe jaxin liga Alatala yetagi?”

²⁰ Səli yi Samuyeli yabi, a naxa, “N na Alatala xuiin name nen ki fəni! N bira nen a kiraan fəxə ra a naxan yita n na, n yi Amalekine raxəri fefe! Fə Agaga, e mangana, n yi fa a ra be. ²¹ Koni, sofane bata yexene nun jinge sensenne ba yenge yi seene ye, naxanye fan e ne ba se kala daxine ye, alogo e xa ba saraxan na Alatala xa, i ya Ala, Giligali yi be.”

²² Samuyeli yi a fala, a naxa, “Saraxa ganxine nun saraxane Alatala kenəne dangu a xuiin suxun na ba? En-en. Fala suxun dangu saraxane ra, yete magodon dangu konton turene ra. ²³ Awa, muruten fan findixi yulubin nan na alo yiimatona, matandin fan jaxu alo suxure batuna. Bayo i bata i me Alatalaa falan na, a fan fa a mema i ra nen alo mangana.”

²⁴ Nayi, Səli yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “N bata yulubin liga! N bata Alatalaa falane matandi, e nun i ya falane. N gaxu nen yamaan ye ra, n yi a xuiin name. ²⁵ Iki n bata i mayandi, dija n yulubin ma, en birin xa xete alogo n xa Alatala batu.” ²⁶ Samuyeli yi a fala a xa, a naxa, “N mi fa fama i fəxə ra, bayo i bata i me Alatalaa falan na, Alatala yi a me i ra alo Isirayila mangana.”

²⁷ Samuyeli yi a firifiri alogo a xa siga, koni Səli yi a suxu a doamaan lenben ma, a bə. ²⁸ Samuyeli yi a fala a xa, a naxa, “Alatala Isirayilaa mangayaan bama i yii na kiini to, a yi a so i ya muxuna nde yii, naxan dangu i tan na. ²⁹ Ala, Isirayila binyen naxan yi, a mi wule, a mi a miriyane maxetema,

bayo adamadi mi a ra.” ³⁰ Sɔli mɔn yi a yabi, a naxa, “N bata yulubin liga! Koni yandi, binyen sa n ma, fonne nun Isirayila yamaan yetagi, en birin xa xete n yi Alatala batu i ya Ala.”

³¹ Samuyeli nun Sɔli yi xete e bode xɔn, Sɔli yi Alatala batu. ³² Samuyeli yi a fala, a naxa, “E fa Agaga ra n xa, Amalekine mangana.” Agaga yi a maso a binni sewani, a yi a falama a yete ma, “Saya xɔlen bata jan yati!” ³³ Koni Samuyeli yi a fala a xa, a naxa, “I ya silanfanna bata yi diine ba jaxanle yii. Na kiini i nga a diin bama nen a yii.” Samuyeli yi Agaga yisege sege Alatala yetagi Giligali yi.

³⁴ Samuyeli yi xete Rama yi, Sɔli yi xete a konni Gibeya yi. ³⁵ Samuyeli mi fa Sɔli to han a faxesa, bayo a yi sunuxi a fe ra. Alatala yi nimisa Sɔli sugandi feen na mangan na Isirayila xun na.

16

Ala yi Dawuda sugandi

¹ Alatala yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “Han waxatin mundun yi i luyɛ sunuxi Sɔli a fe ra? N tan yeteen bata n me a ra alo mangana Isirayila xun na. I ya ture sa fenna rafe, n bata i rasiga Yese konni, Betelɛmi kaana. N bata mangana nde sugandi a dii xemene ye.” ² Samuyeli yi a fala, a naxa, “N sigama di? Sɔli a feen mema nen, a yi n faxesa.” Alatala yi a fala, a naxa, “Ninge gilɛna nde xali i yii, i yi a fala, i naxa, ‘N faxi saraxa baden nin Alatala xa.’” ³ Yese xili saraxa bani, n na a yite i ra i lan i xa naxan liga. N na naxan yita i ra, i yi na kanna masusan a sugandi feen na mangan na.”

⁴ Alatala naxan fala, Samuyeli yi na liga a siga Betelēmi yi. Taan fonne birin yi fa a ralandeni e xuruxurunma gaxuni. E a maxōdin, e naxa, “I faxi fe fajin nan na ba?” ⁵ A yi a fala, a naxa, “Ɔn, herin na a ra. N faxi saraxa baden nin Alatala xa. E ε rasarijan, ε fa n fema saraxa badeni. A yi Yese fan nun a diine rasarijan a e xili saraxa bani.”

⁶ Ne fa waxatin naxan yi, Samuyeli to Eliyabi to, a yi a miri, a naxa, “Alatala a tan nan sugandixi yati!” ⁷ Koni Alatala yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “I nama i miri a tofanna ma hanma a kuyana, bayo n mi a tan sugandixi. Alatala mi feene yatema adamadiine naxanye yatexi. Adamadiine a yetagin nan matoma, koni Alatala muxun bōjen nan matoma.” ⁸ Yese yi Abinadabo xili a a radangu Samuyeli yetagi. Samuyeli yi a fala, a naxa, “Alatala mi ito sugandixi.” ⁹ Yese yi Sama radangu. Samuyeli yi a fala, a naxa, “Alatala mi ito fan sugandixi.” ¹⁰ Yese a dii soloferene radangu Samuyeli yetagi, koni Samuyeli naxa, “Alatala mi itoe sese sugandixi.”

¹¹ Samuyeli mōn yi Yese maxōdin, a naxa, “Banxulanna se mi fa be?” Yese yi a yabi, a naxa, “Xurimaan nan luxi, koni a sa xuruse rabadeni.” Nayi, Samuyeli yi a fala Sōli xa, a naxa, “A xa sa fen, en mi donse donna fōlōma a xanbi.” ¹² Yese yi muxuna nde xε, a sa fa a ra. A fatin yi gbeeli, a yetagin yi rayabu, a ti kiin yi fan. Alatala yi a fala Samuyeli xa, a naxa, “Keli, i yi a masusan a sugandi feen na, bayo a tan na a ra.” ¹³ Samuyeli yi ture sa fenna tongo a Dawuda xunna masusan a tadane tagi. Fōlō na lōxōni, Alatalaa Nii Sarijanxin yi godo Dawuda ma senbeni. Samuyeli yi keli, a

sigarama yi.

Dawuda yi wali Səli xa

¹⁴ Alatalaa Nii Sarijanxin bata yi mini Səli yi, yinna jaxin yi lu a tərɛ fata Alatala ra. ¹⁵ Səli a walikene yi a fala a xa, e naxa, “Ninan jaxin nan i tərɛma keli Ala ma. ¹⁶ Nxu kanna xa falan ti. I ya walikene i sagoni. Nxu xemena nde feɲɲe naxan fatan kondenna maxɛ. Ninan jaxin na so i yi keli Ala ma, maxaseen yi maxa, na yi i bəɲɲen nafan i ma.” ¹⁷ Səli yi yabin ti, a naxa, “Awa, ɛ maxase maxa faɲina nde fen n xa, ɛ yi fa a ra.”

¹⁸ Walikɛ keden yi a fala, a naxa, “N bata Yese Betelemi kaana dii xeme keden to naxan fatan kondenna maxɛ. Sofa kenden na a ra, a wɛkilɛ han! A falan tima ki faɲi, a mən tofan. Alatala a xən.”

¹⁹ Səli yi xerane rasiga a faladeni Yese xa, a naxa, “I ya dii xemen Dawuda rafa n ma naxan xuruseene fəxə ra.” ²⁰ Yese yi sofali keden tongo, a burun nate a fari, e nun manpa kundi keden nun sii keden, a yi e birin so Dawuda yii Səli xa. ²¹ Dawuda yi fa a ti Səli yetagi, a rafan a ma han a findi a yenge so se maxanla nde ra. ²² Səli yi xeraan nasiga Yese ma, a naxa, “Tin, i xa Dawuda lu n yii, bayo a rafan n ma.” ²³ Nayi, yinnan na yi so Səli yi keli Ala ma waxatin naxan yi, Dawuda yi kondenna tongoma nen a a maxa. Na yi Səli mafisama nen, a dundu, yinna jaxin yi mini ayi.

17

Filisitine yi keli Isirayila xili ma

¹ Filisitine yi e ganle malan yenge so xinla ma. E yi e malan Soko yi, naxan Yuda bəxən ma. E yi

e ganla malan Soko nun Aseka tagi, Efesi-Damimi yi. ² Sōli nun Isirayila muxune fan yi e ganla malan Ela lanbanni. E yi e ganla ti Filisitine yεngε xinla ma. ³ Filisitine yi tixi geyaan fari fɔxɔ kedenni, Isirayila kaane fan geyaan fari fɔxɔ kedenni. Lanbanna yi e tagi.

⁴ Fala ralina nde yi mini Filisitine yε, a a maso gali firinne tagi. A yi xili Goliyati, Gati kaan nan yi a ra. A yi kuya fɔ nɔngɔnna yε sennin nun yiin yε keden. ⁵ Sula kɔmɔtin yi soxi a xun na, sula domaan xali daxin yi a fatin kantanma naxan kilo tonge sennin liyε. ⁶ A sanne yi yε masansanxi sulan nan na. Sula silanfanna yi sɔtixi a fari. ⁷ A tanban fεen yi gbo alo gbindonna. Wuren naxan yi na pɔe ra, a kilo solofere liyε. A yε masansan wure lefaan suxu muxun yi sigan tima a yεε ra. ⁸ A a xuini te, a falan nasiga Isirayila ganla ma, a naxa, “Nanfera ε tixi yεngε so xinla ma? Filisitina nde xa mi n tan na ba? ε tan, Sōli a konyine xa mi ε ra ba? ε muxu keden yita naxan godε n yεngεdeni. ⁹ Xa a nɔ n bɔnbε a n faxa, nxu findi ε konyine ra. Xa n na a nɔ, n yi a faxa, ε findi nxɔ konyine ra, ε wali nxu xa.” ¹⁰ Filisiti xεmεn mɔn yi a fala, a naxa, “N bata na xinla rasiga Isirayila ganle ma. Xεmε keden xa mini, alogo nxu xa nxu bode yεngε.” ¹¹ Sōli nun Isirayila kaane birin yi Filisiti xεmεna falane mε, gaxu gbeen yi e suxu.

Dawuda yi Goliyati faxa

¹² Yese Efarata bɔnsɔnna dii xεmεn nan yi Dawuda ra, naxan yi kelixi Betεlemi taani Yuda bɔxɔn ma. Dii xεmε solomasεxε yi Yese yii. Sōli waxatini, Yese bata yi findi fonna ra yamaan yε.

¹³ Yese a dii xεmε singe saxanne bata yi siga Sɔli fɔxɔ ra yεngeni. A singen yi xili Eliyabi, a firinden xili Abinadabo, a saxanden xili Sama. ¹⁴ Dawuda nan yi xurimaan na. Fori saxanne yi Sɔli fɔxɔ ra. ¹⁵ Dawuda yi sigama Sɔli konni a mɔn yi xεtεma a babaa xuruseene rabadeni Bεtεlemi yi.

¹⁶ Xii tonge naanin, xɔtɔnna nun jinbanna, Goliyati Filisiti xεmεn yi tima nεn e yεtagi. ¹⁷ Yese yi a fala a diin Dawuda xa, a naxa, “Donse xɔri bεnbεnla nun buru xun funi itoe tongo, i yi e xali i tadane xɔn gali malandeni. ¹⁸ I mɔn yi fεnε kundi funi itoe sanba e sofa kuntigin ma. I mɔn yi a mato xa i tadane kεndε, i yi fa taxamasenna nde ra keli e ma. ¹⁹ E Sɔli fεma Ela lanbanni e nun Isirayila xεmεne birin Filisitine yεngedeni.”

²⁰ Dawuda yi keli xɔtɔn xɔtɔn. A xuruseene taxu xuruse kantanna nde ra, a a goronne tongo, a siga, alo Yese a yamari kii naxan yi. A so gali malandeni waxatin naxan yi, a yi ganla li tixi yεngε so xinla ma, e yεngε sɔnxɔni tema. ²¹ Isirayila nun Filisitine yi e ganle ti yεngε so xinla ma, kεnεnni ²² Dawuda yi a goronne taxu goron kantanna ra, ganla yi tixi dεnaxan yi a siga a giyε mεnni. A to so, a a tadane xɔntɔn. ²³ A yi fala tiini e ra waxatin naxan yi, Filisiti sofaan Goliyati Gati kaan yi a mafa a ganla yεε ra. A mɔn yi a xuini te, a xεtε a dari fe xinli ito ma. Dawuda yi a mε. ²⁴ Isirayila kaane birin yi e masiga e to Goliyati to, bayo e yi gaxuxi a yεε ra ki faɲi. ²⁵ Birin yi a falama, e naxa, “E bata xεmeni ito to gode? A godoma Isirayila xili feen nan ma. Naxan na a faxa, mangan nafulu gbeen fiyε a ma nεn. A a dii tεmεn fi a ma futun na, a mudu fiin ba

a denbayaan xun ma Isirayila yi.”

²⁶ Xεμεν naxanye yi Dawuda fema, a a fala ne xa, a naxa, “Nanfe ligε na kanna xa naxan na Filisitini ito faxa, a yagin ba Isirayila ma? Nde Filisiti Ala kolontareni ito ra naxan susuxi habadan Alaa ganle makonβε?” ²⁷ Yamaan yi xετε falane ma, e naxa, “Ito nan ligama na kanna xa naxan na a faxa.” ²⁸ Eliyabi, a tadan forimaan to e nun sofane to batuε, a xολ Dawuda ma han! A yi a fala, a naxa, “Nanfera i faxi be? I ya xuruse kurudin taxuxi nde ra burunna ra? N ni i ya yeτε yigboon kolon, e nun i ya bοηε ηaxiyana. I faxi yeηgeni gbεden nin.” ²⁹ Dawuda yi maxοdinna ti, a naxa, “N nanse ligaxi ηaxin na? N fala tiin nin gbansan!” ³⁰ A a xun xanbi so a tada yi a sofa gbετε maxοdin na kii kedenni. Yamaan yi a yabi alo a singena.

³¹ E na falane με Dawuda ra waxatin naxan yi e sa ne dentεγε Sοli xa. Sοli yi a xili. ³² Dawuda yi a fala Sοli xa, a naxa, “Muxu yo nama yigitεγε Filisitini ito a fe ra. N tan, i ya walikεεν sigama nen a yeηgedeni.” ³³ Sοli yi Dawuda yabi, a naxa, “I mi nοε Filisitini ito yeηγε, bayo banxulan ηορεν ni i ra, koni a tan, yeηγε soon na a ra xabu a dii ηορεna.” ³⁴ Dawuda yi a fala Sοli xa, a naxa, “N tan, i ya walikεεν yi n baba xuruseene nan nabama. Xa yatana hanma ηarina nde yi fa, a yeηεε keden suxu, ³⁵ n yi n gima a fαxο ra nen, n yi a bοnbο, n yeηεεν ba a δε ra. Xa a fa n xili ma, n yi a suxuma nen a xabene ma, n na a bοnbο, a faxa. ³⁶ I ya walikεεν yi yatan nun ηarin faxama na kii nin, awa n Filisiti Ala kolontareni ito ligama na kiini nen. Amasοτο, a bata habadan Alaa ganle makonbi. ³⁷ Alatala naxan n natangaxi yatan nun

ɲarin yii xanle ma, na mən n bε Filisitini ito yii nɛn.” Nayi, Sɔli yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Siga, Alatala xa lu i xɔn.”

³⁸ Sɔli yi Dawuda maxidi a yεtɛna a dugine yi, a a maxidi a makantan domani, a sula kɔmɔtin so a xun na. ³⁹ Dawuda yi Sɔli a silanfanna singan a tagi xidin na a dugine fari. A yi keli a xa siga. Koni a mi yi darixi e ra. A yi a fala, a naxa, “N mi nɔε ito birin nasiga tiyε, n munma fatan singe.” Dawuda yi e ba a ma. ⁴⁰ A dunganna suxu a yii, a gɛmε malaxunxin suulun sugandi xuden dε. A e sa a yεxεε raba sagbaan kui. A lantanna a yii, a siga Filisiti sofaan xili ma.

⁴¹ Filisiti sofaan yi a maso Dawuda ra ndedi ndedi, a yε masansan wure lefana maxanla fan yi sigama a yεε ra. ⁴² A Dawuda mato, a yi a kolon a banxulan ɲɔrɛn nan mən yi Dawuda ra, a fatin yi gbeeli, a yεtagin yi tofan. Goliyati yi a raɲaxu. ⁴³ Filisiti sofaan yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Baredin nan n na ba? I to fama n xili ma ε nun dunganna?” A yi a danga a suxurene yi. ⁴⁴ A yi a fala, a naxa, “Fa be! N ni i suben soma nɛn xɔline nun subene yii!” ⁴⁵ Dawuda yi a fala Filisiti sofaan xa, a naxa, “I fama n xili ma silanfanna nun tanban nun xanla nan na i yii, koni n tan fama i xili ma Alatala Sɛnbɛn Birin Kanna nan xili yi, Isirayila ganle Ala, i naxan konbixi. ⁴⁶ To, Alatala i soma nɛn n yii, n yi i nɔ, n ni i xunna bolonɲε a dε. To, n Filisitine ganla muxune binbine soma nɛn xɔline nun subene yii, dunuɲa muxune birin yi a kolon a Ala Isirayila yii. ⁴⁷ Yamani ito birin yi a kolon a Alatala mi marakisin tima silanfanna nun tanban barakani. Amasɔtɔ, Alatala nan gbee

yengen na, a ε tan birin soma nen nxu yii.”

⁴⁸ Goliyati yi lu fe Dawuda binni, Dawuda yi a mafura, a a gi siga Filisiti sofaan nalandeni. ⁴⁹ Dawuda yi a yiin nagodo a sagbani, a gemen tongo, a a woli lantanna ra, a Filisiti sofaan golon a tigi ra. Gemen yi so Filisiti sofaan tigrini, a bira a yetagin ma boxoni. ⁵⁰ Na kiini, Dawuda yi Filisiti sofaan no lantanna nun gemen na, a a faxes, silanfana mi yi a yii. ⁵¹ Dawuda yi a gi han Filisiti sofaan dexon, a ti na. A Filisiti sofana silanfanna botin a teleni, a yi a faxes, a yi a xunna bolon a de.

Filisitine to a to, a e yenge so kuntigin bata faxes, e yi e gi. ⁵² Isirayila nun Yuda sofane yi sonxoni te, e bira e foxo ra, e e kedi han Gati nun Ekiron so desen na. Filisiti sofane binbine yi biraxi Saarayimi kiraan xon han Gati nun Ekiron. ⁵³ Isirayila kaane to xete Filisitine foxo ra, e e gali malanden seene tongo. ⁵⁴ Dawuda yi Filisiti sofaan xunna tongo, a yi a xali Yerusalen taani. A sa Filisiti sofana yenge so seene sa a bubuni.

⁵⁵ Sali Dawuda to sigε waxatin naxan yi Filisiti sofaan nalandeni, a yi Abineri a gali xunna maxodin, a naxa, “Abineri, nde a dii banxulan joren ni ito ra?” Abineri yi a yabi, a naxa, “N bata n kolob i niini, mangana, n mi a kolon.” ⁵⁶ Mangani yi a fala, a naxa, “A ye fen, naxan ma dii banxulanni ito ra.” ⁵⁷ Dawuda keli xanbini Filisiti sofaan faxadani, Abineri yi a tongo a siga a ra Sali yetagi. Filisiti sofaan xunna yi suxi Dawuda yii. ⁵⁸ Sali yi a fala a xa, a naxa, “Nde a dii i ra, banxulan jorena?” Dawuda yi a yabi, a naxa, “I ya waliken Yese a diin nan n na, Betelēmi kaana.”

18

Yonatan nun Dawuda xoyiyana

¹ Sɔli yelin falan tiye Dawuda xa waxatin naxan yi, Yonatan nun Dawuda yi findi xoyimane ra. Yonatan yi Dawuda xanu alo a yetena. ² Na lɔxɔn yeteni Sɔli yi Dawuda makankan a fema, a mi tin a siga a babaa banxini. ³ Yonatan yi layirin xidi e nun Dawuda tagi, bayo a bata yi a xanu alo a yetena. ⁴ Doma gbeen naxan yi a ma, a na ba, a a so Dawuda yii e nun a yenge so domana, e nun a silanfanna nun a xanla nun a tagi xidina. ⁵ Sɔli na yi Dawuda rasiga dede, a feen sɔnyama nen. Sɔli yi tide matexin fi a ma yengesone xun na. Na yi rafan yamaan birin ma, hali Sɔli a kuntigine.

⁶ Ganla xetematona, Dawuda to bata yelin Filisiti sofaan faxe, Isirayila taane birin jaxanle yi mini Manga Sɔli ralandeni, e sigin sama, e e bodonma tanban xuiin nun maxase gbetene xuiin na, e sɔnxoma sewani. ⁷ Naxanle yi e bode yabima jaxanni, e naxa,
 “Sɔli bata muxu wuli keden faxa,
 Dawuda tan wuli fu.”

⁸ Sɔli yi na feen famu kii jaxini a xɔlɔ kati! A yi a fala, a naxa, “E wuli fu nan soxi Dawuda yii, n tan wuli keden. A mi fa dasaxi sese ra fɔ mangayana.”
⁹ Sɔli yi Dawuda rapaxu, fɔlɔ na lɔxɔn ma.

¹⁰ Na xɔtɔn bode, yinna jaxin yi so Sɔli yi keli Ala ma. A yi waliyiya falane ti a banxin tagini. Dawuda yi kondenna maxama a xa alo a dari fena, Sɔli a tanban yi a yii. ¹¹ Sɔli yi a tanban woli, a naxa, “N Dawuda sɔxɔnma nen n na a sɔxɔnxin lu banxin kanke.” Koni Dawuda yi keli a bun ma

dəxəna ma firin. ¹² Səli yi gaxu Dawuda yεε ra, bayo Alatala bata yi a rabənin a lu Dawuda xən. ¹³ Nanara, a yi Dawuda masiga a ra, a a findi sofa wuli fu kuntigin na. Dawuda yi lu sigε yengeni gali xunna ra. ¹⁴ Dawuda a feene birin yi sənəyama, bayo Alatala yi a xən. ¹⁵ Səli to a to a yi nəən sətəma tun, a gaxu a yεε ra. ¹⁶ Koni Dawuda yi rafan Isirayila nun Yuda birin ma, bayo a tan nan yi tima e yεε ra e yengene yi.

¹⁷ Səli yi a fala Dawuda xa, a naxa, “N ma dii tεmε singen ni i ra, Merabi. N na a fima nən i ma futun na. Koni i wεkilε han! I yi Alatala a yengene so.” Səli yi a miri, a naxa, “N mi n yiini tema a xili ma. Filisitine xa na liga!” ¹⁸ Dawuda yi Səli yabi, a naxa, “Sese mi n tan na, sese mi n baba a bənsənna nun a denbayaan na Isirayila yi. Mangan xa findi n bitanna ra di?” ¹⁹ Səli a dii tεmε Merabi fi waxatin to a li Dawuda ma, a yi fi Adiriyeli ma, Mehola kaana.

²⁰ Awa, Mikali, Səli a dii tεmεna, Dawuda yi rafan a ma. E to na fala Səli xa, na yi a kenen. ²¹ Səli yi a fala, a naxa, “N na a fima a ma nən, alogo a xa findi a suxu fεren na, alogo Filisitine xa a faxa.” Səli mən yi a fala Dawuda xa a firindeni, a naxa, “I findima nən n bitanna ra to.”

²² Səli yi yamarini ito fi a walikene ma, a naxa, “E falan ti Dawuda xa luxunni. E a fala a xa, ε naxa, ‘A mato i rafan mangan nun a kuntigine birin ma. Tin, i xa findi mangan bitanna ra.’ ” ²³ E yi na fala Dawuda xa. Koni Dawuda yi yabin ti, a naxa, “E tan yεε ra yi fe xurin na a ra ba? N findi mangan bitanna ra? Setaren nan n tan na, tənə mi n na.”

²⁴ Səli a walikene yi sa a yεba a xa Dawuda naxan

falaxi. ²⁵ Sɔli yi e yabi, a naxa, “E falan ti Dawuda xa, ε naxa, ‘Mangan mako mi futu se ma, koni a xa sa Filisiti muxu kemε banxulan a fa e kidin na, alogo a xa a gbeen ɲɔxɔ a yaxune ra.’ ” Sɔli a kɔtɛni, Dawuda yi faxama Filisitine barakan nin. ²⁶ Sɔli a walikεne yi sa na falane ti Dawuda xa. Dawuda yi wa a xɔn a xa findi mangan bitanna ra. Benun waxatin naxan falaxi, ²⁷ Dawuda yi keli e nun a fɔxɔrabirane, a sa Filisiti xεmε kemε firin faxesa. Dawuda yi fa e banxulan kidine ra, a yi a bεɛyaan defexin so mangan yii, alogo a xa findi mangan bitanna ra. Nayi, Sɔli yi a dii tεmε Mikali fi a ma a ɲaxanla ra.

²⁸ Sɔli to a to a Alatala Dawuda xɔn, Dawuda mɔn yi rafan a dii Mikali ma, ²⁹ Sɔli yi gaxu Dawuda yεε ra dangu a fɔlɔn na. A yi findi a yaxun na a siin dɔnxɛn birin yi. ³⁰ Na waxatini Filisitine kuntigine yi sigama yεngɛni Isirayila kaane xili ma. Yε yo yε, Dawuda yi nɔɔn sɔtɔma yεngɛni dangu Sɔli a kuntigin bonne ra. A xinla yi te.

19

Yonatan yi Dawuda xun mayεngε

¹ Sɔli yi a fala a dii Yonatan nun a kuntigine birin xa a Dawuda xa faxesa. Koni Dawuda yi rafan Yonatan ma han! ² A yi a rakolon, a naxa, “N baba Sɔli wama i faxesa feni. A liga i yeren ma tila xɔtɔnni. I luxunden fen, i yi lu na yi. ³ N minima nɛn nxu nun n baba. Nxu tima nɛn xεɛn ma i luxunma dɛnaxan yi. N ni i ya fe falama nɛn a xa. N na a kui feene kolon, n na a fala i xa.” ⁴ Yonatan yi Dawuda a fanna fala a baba Sɔli xa, a naxa, “I tan mangan na, i nama i ya walikεɛn Dawuda hakɛn tongo,

bayo a munma i hake tongo. A yetena a fajin nan ligaxi i xa han! ⁵ Fayida a niin nan fi Filisiti sofaan Goliyati faxa feni. Na loxoni, Alatala yi no gbeen fi Isirayila birin ma, i yi a to, i sewa. Nanfera i haken lige, i sontaren wunla ramini tojegeni, i Dawuda faxa fufafu?” ⁶ Sali yi Yonatan xuiin name, a kolo, a naxa, “N bata n kolo habadan Alatala yi, Dawuda mi faxama!” ⁷ Yonatan yi Dawuda xili, a na falane yeba a xa. A Dawuda xali Sali fema, Dawuda mon yi lu a fema alo a foloni.

⁸ Yengen mon yi folo. Dawuda yi siga Filisitine yengedeni. A e no fanga gbeen na, e e gi a ye ra. ⁹ Awa, yinna jaxin yi so Sali yi keli Alatala ma. A yi a konni, a tanban suxi a yii. Dawuda yi kondon maxani. ¹⁰ Sali yi kata Dawuda soxon feen na a tanban na, alogo a xa a soxonxin lu banxin kanke, koni Dawuda yi a masiga, tanban yi soti banxin kanke. Dawuda yi a gi na kosen na.

¹¹ Sali yi sofane rasiga Dawuda a banxin nabilin-den a alogo a xa faxa xotanni. Koni Dawuda a jaxanla Mikali yi a rakolon a a fala a xa, a naxa, “Xa i mi i yete rakisi keni ito ra, xotanni i faxama nen.” ¹² A yi a ramini banxin foye soden na. Dawuda yi a gi. A a solon na kii nin. ¹³ Na xanbi ra, Mikali yi suxurena nde tongo a a sa Dawuda a saden ma. A sii kidin sa a xun sade ra, a a sade dugin sa a ma. ¹⁴ Sali a xerane fa waxatin naxan yi Dawuda suxudeni, Mikali yi a fala e xa, a naxa, “A mi yalan.” ¹⁵ Sali mon yi e rasiga a firindeni. A a fala e xa, a naxa, “E fa a ra n xon a furema saden ma, alogo n xa a faxa.” ¹⁶ Xerane mon yi xete, e fa suxuren to saden ma, siin kidin nan yi

saden xunna ra. ¹⁷ Sɔli yi a fala Mikali xa, a naxa, “Nanfera i n yanfaxi na kiini, i yi n yaxun lu a siga?” Mikali yi Sɔli yabi, a naxa, “A a fala n xa nen, a naxa, ‘Tin n xa siga, hanma n ni i faxa.’ ”

¹⁸ Dawuda yi nɔ a giye, a siga Samuyeli konni Rama yi. Sɔli naxan birin liga a ra a na yɛba a xa. Nayi, e birin yi siga e sa dɔxɔ Nayoti yi. ¹⁹ E yi a dɛntɛgɛ Sɔli xa a Dawuda Nayoti yi Rama dɛxɔn. ²⁰ Sɔli yi sofane rasiga a suxudeni. Koni, ne to nabi ganla nde li nabiya fala tiini, Samuyeli yi tixi e yeɛ ra, Alaa Nii Sariɲanxin yi godo Sɔli a xɛrane ma, e fan yi nabiya falane ti fɔɔ. ²¹ Na yi fala Sɔli xa, a sofa gbɛtɛye rasiga. Ne fan yi waliyiyaan fɔɔ. A mɔn yi sofane xɛ a saxandeni, ne fan yi waliyiyaan fɔɔ. ²² Dɔnxɛn na, Sɔli yetɛɛn yi siga Rama yi. A Seku ige ramaraden li, a maxɔdinna ti, a naxa, “Samuyeli nun Dawuda minɛn yi?” E a yabi, e naxa, “E Nayoti yi Rama dɛxɔn.” ²³ Sɔli yi siga Nayoti binni Rama yi. Koni, Alaa Nii Sariɲanxin yi fa a fan ma, Sɔli yi siga nabiya falane tiye han a so Nayoti yi. ²⁴ A yi a dugine ba, a nabiya falane ti Samuyeli yetagi. A ragenla yi lu saxi yanyin nun kɔɛna ngaan na. Nanara, yamaan naxa, “Sɔli fan bata findi nabiin na ba?”

20

Yonatan nun Dawuda

¹ Dawuda yi keli Nayoti yi Rama dɛxɔn a sa Yonatan li. A a maxɔdin, a naxa, “N nanfe ligaxi hanma n haken mundun ligaxi, hanma n yulubin mundun tongoxi i baba ma? Nanfera a wama n faxa feni?” ² Yonatan yi a yabi, a naxa, “A makuya na ra! I mi faxama! N baba mi fefe ligama a mi

naxan falama n xa singen. Nanfera a ito luxunje n ma? Na mi a ra!” ³ Dawuda yi a kolɔ, a naxa, “I baba a kolon ki fani, a n bata rafan i ma. A a mirima iki, a naxa, ‘Yonatan nama ito kolon, a a tɔrɔma nen.’ Koni n bata n kolɔ habadan Alatala yi e nun i tan yi, a luxi ndedi n faxa.”

⁴ Yonatan yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Naxan xoli i ma n na lige i xa.” ⁵ Dawuda yi a yabi, a naxa, “Tila, Kike Nenen jaxaxanaxan na a ra. A yi daxa n xa dɔxɔ mangan fema nxu yi nxu dege nxu bode xɔn. Koni, a lu n xa siga, n yi n luxun xeen ma han tila buda jinbanna ra. ⁶ Xa i baba a kolon a n mi be, i yi a fala, i naxa, ‘Dawuda n mayandixi nen a n xa tin a xa siga a taani Betelemi yi, bayo jeen saraxan nan sa bama a xabilan birin xa na yi.’ ⁷ Xa a a fala, a naxa, ‘Na lanxi,’ nayi i ya walikeen natangaxi. Koni xa a mone, i xa a kolon a a waxi n tɔrɔ feen nin. ⁸ I ya hinanna yita i ya walikeen na, bayo i bata layiri xidi n xa Alatala yetagi. Xa n bata findi hake kannan ra, i tan yeteen xa n faxa. Nanfera i n xalima han i baba fema?”

⁹ Yonatan yi a yabi, a naxa, “Na mi lige mumel! Xa n yi la a ra a n baba bata a jenige a xa i faxa, n na a falama nen i xa.” ¹⁰ Dawuda yi a fala Yonatan xa, a naxa, “Nde n nakolonma xa i baba yabi jaxin so i yii?” ¹¹ Yonatan yi a fala, a naxa, “Fa be. En siga xeen ma.” E mini, e siga e bode xɔn. ¹² Yonatan yi a fala Dawuda xa, a naxa, “N bata Alatala, Isirayilaa Ala findi n seren na, waxatini ito yi, tila buda n nan n baba kui feene kolonma nen. Xa i mɔn nafan a ma, n tan nan na falama i xa. ¹³ Koni xa n baba wama i tɔrɔ feni, Alatala xa tɔrɔya jaxin sa n ma xa n mi a fala i xa, n

yi i rasiga bəɲɛ xunbenli. Alatala xa lu i xən alo a lu n baba xən kii naxan yi. ¹⁴ Koni i tan xa Alatalaa hinanna yita n na n siin birin yi, alogo n nama faxa. ¹⁵ I ya hinanna nama dan n bənsəɲna xa habadan, hali Alatala na i yaxune birin ɲan bəxə xəɲna fari.” ¹⁶ Nayi, Dawuda nun Yonatan yi layirin xidi, a naxa, “Alatala xa Dawuda gbeen ɲəxə a yaxune ra.” ¹⁷ Yonatan mən yi Dawuda rakəɓ a xanuntenyana fe ra bayo a yi a xanuxi alo a yɛtɛɛn niina.

¹⁸ Yonatan yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Tila, Kike Nɛnɛn ɲaxaɲaxan na a ra. E a kolonma nɛn a i mi be, bayo i dəxədeni gelima nɛn. ¹⁹ Tila buda ɲinbanna ra, i sigama nɛn han i sa i luxun dɛnaxan yi bode ləxəni i yi n legeden Eseli gɛmɛn fɛma. ²⁰ N xalimakuli saxan wolima nɛn gɛmɛn dɛxən alo n seen nan matinxinma. ²¹ N banxulanna nde rasigama nɛn, n yi a fala a xa, n naxa, ‘Sa xalimakunle tongo.’ Xa n na a fala a xa, n naxa, ‘Xalimakunle i bun ma be binni, e tongo!’ Nayi, i fa, amasəɓ bəɲɛ xunbenla i xa, fefe mi ligama i ra, n bata n kəɓ habadan Alatala yi. ²² Koni xa n na a fala banxulanna xa, n naxa, ‘A mato, xalimakunle makuya pon,’ nayi siga, bayo Alatala bata i rasiga. ²³ I nama ɲinan na feen xən de en naxan falaxi, Alatala nan seren na i tan nun n tan tagi han habadan!”

²⁴ Nayi, Dawuda yi siga a luxundeni burunna ra. Kike Nɛnɛn ɲaxaɲaxan yi a li, mangan yi dəxə a dɛgedeni ²⁵ alo mangan dari fena, a yi dəxə gbɛdɛn ma naxan xun xanbi soxi banxini, Yonatan yɛtagi. Abineri yi dəxə a dɛxən, koni Dawuda dəxəden yi gelixi. ²⁶ Na ləxəni Səli mi sese fala,

bayo a yi a miri, a naxa, “Dawuda mi nɔxi fe fata sariɲantareya fena nde ra. Sariɲantareyaan nan findε a ra.” ²⁷ Koni na xɔtɔn bode, kiken xii firinden na, Dawuda dɔxɔden mɔn yi gelixi. Sɔli yi Yonatan maxɔdin, a naxa, “Nanfera Dawuda mi faxi a dεgedeni to nun xoro yi, Yese a di-ina?” ²⁸ Yonatan yi Sɔli yabi, a naxa, “Dawuda n mayandixi nɛn a xa siga Betεlemi yi. ²⁹ A a falaxi nɛn, a naxa, ‘Yandi, a lu n xa siga, bayo n xabilan saraxa baani taani. N tada bata n xili na yi. Xa dε fanna nan en tagi, a lu n xa sa n tadane to.’ Nanara, a mi faxi mangana a donse dondeni.” ³⁰ Nayi, Sɔli bɔɲɛn yi te Yonatan xili ma. A yi a fala a xa, a naxa, “Dii kalaxi murutεxina! N na a kolon a i xɔyin nan Yese a dii xεmɛn na! I yagima nɛn, i nga fan yi yagi naxan i barixi. ³¹ Amasɔtɔ fanni Yese a dii xεmɛni ito a nii ra, i ya fe mi sabatε, i mɔn mi nɔε findε mangan na! Awa iki, i xa muxune xε, e xa sa fa a ra n xɔn, amasɔtɔ a faxa daxin na a ra!” ³² Yonatan yi Sɔli yabi, a naxa, “A xa faxa nanfera? A nanfe ligaxi?” ³³ Sɔli yi a tanban woli a xili ma alogo a xa a faxa. Nayi, Yonatan yi a kolon, fa fala a baba yi wama Dawuda faxa feni. ³⁴ A xɔlɔxi gbeen yi keli tabanla ra, a mi donse don na kiken xii firinden, bayo a yi sunuxi Dawudaa fe ra, a baba naxan nayarabi.

³⁵ Na xɔtɔn bode, Yonatan yi siga xεɛn ma e nun Dawuda lanxi dɛnaxan ma. Banxulanna nde yi biraxi a fɔxɔ ra. ³⁶ A yi a fala a xa, a naxa, “I i gi yεɛn na i xalimakunle malan n naxanye wolima.” Banxulanna yi siga a giyε, Yonatan yi xalimakuli keden woli alogo a xa dangu banxulanna ra. ³⁷ Banxulanna to Yonatan ma xali-

makunla biraden li, Yonatan yi sɔnxə a xanbi ra, a naxa, “Xalimakunla mi makuya i ra ba?” ³⁸ A mən yi sɔnxə, a naxa, “I mafura! Siga, iki sa! I nama i yiti de!” Banxulanna yi xalimakunla tongo, a fa a kanna fɛma. ³⁹ Banxulanna mi yi sese famuma, Yonatan nun Dawuda nan tun yi na famuma. ⁴⁰ Yonatan yi a yenge so seene so banxulanna yii, a naxa, “Siga, e xali taani.” ⁴¹ Banxulanna keli xanbini na, Dawuda yi mini a luxundeni gɛmɛn yiifari fɔxɔn ma. A yi a xinbi sin Yonatan yetagi dɔxɔna ma saxan, a yetagin yi lan bɔxɔn ma. E yi e bode sunbu, e wuga, katarabi Dawuda ma. ⁴² Yonatan yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Siga bɔne xunbenli. A kolon, en bata en ma xɔyiyaan nakələ Alatala xinli, en yi a fala, ‘Alatala nan seren na, i tan nun n tan tagi e nun n bənsəna nun i bənsəna tagi habadan!’ ”

21

¹ Dawuda yi keli a siga, Yonatan yi xete taani.

Dawuda yi a gi

² Dawuda yi siga Nobi yi saraxarali Aximeleki konni. Aximeleki yi fa xuruxurunje gaxuni a ralandeni, a naxa, “Nanfera i keden na a ra? Nanfera muxe mi faxi i matideni?” ³ Dawuda yi saraxarali Aximeleki yabi, a naxa, “Mangan yamarin fixi n ma nɛn, a naxa, ‘Muxu yo nama feni ito kolon e nun n xeraan naxan soxi i yii.’ Nanara, n yi a fala n sigati bonne xa, a e xa naralan n na yire gbete yi. ⁴ Awa, nanse i yii be? Buru suulun so n yii hanma i nɔɛ naxan gbete sote.”

⁵ Saraxaraliin yi Dawuda yabi, a naxa, “Buru gbete mi n yii, koni buru ralixin be. Anu a mi nœ donje xa i ya muxune mi e yete suxi waxati danguxini ito yi, e mi e maso naxanle ra.”

⁶ Dawuda yi a yabi, a naxa, “Ŋn yati, nxu danxin na a ra naxanle ma alo n darixi a lige kii naxan yi n na siga yengeni. N fœxœrabirane yenge so seene rasarijanxin na a ra, hali nxu mi Alaa wanla ra. To dixin sarijan dangu na ra pon!” ⁷ Nayi, saraxaraliin yi buru ralixine so Dawuda yii. Amasœto gbete mi yi na fœ Buru Rasarijanxin naxan bata yi ferijen Alatala yetagi a batu banxini, a yi masara buru nenen na.

⁸ Na lœxœni, Sœli a yexœœ kantanne kuntigin naxan yi xili Dowegi Edœn kaana, na yi na yi Alatalaa wanla ra.

⁹ Dawuda mœn yi a fala Aximeleki xa, a naxa, “Tanba mi i yii be hanma silanfanna? Bayo mangana xerayaan yi mafuraxi han, n mi nœxi waxati sœte n yi n ma silanfanna tongo hanma yenge so se gbete.” ¹⁰ Saraxaraliin yi a yabi, a naxa, “Goliyati a silanfanna be, i Filisiti sofaan naxan fœxa Ela lanbanni. A saxi saraxarali domain xanbi ra, a mafilinxi dugina nde yi. A tongo xa i wama a xœn, na kedenna nan nxu yii be.” Dawuda yi a yabi, a naxa, “A nœxœn mi na. A so n yii.”

Dawuda Gati taani

¹¹ Na lœxœni, Dawuda yi a gi Sœli ma. A siga Akisi konni, Gati mangana. ¹² Koni Akisi a walikene yi a fala a xa, e naxa, “Yamanan mangan Dawuda xa mi ito ra ba? Naxanle mi yi sigin sama ito xan xili xunna ba, e yi e bodon? E naxa, ‘Sœli bata muxu wuli keden fœxa, Dawuda tan wuli fu?’ ”

¹³ Dawuda yi falan ne sa a bɔɔɛni, a gaxu gbeen ti Akisi yεε ra Gati mangana. ¹⁴ A yi a yetε findi fatɔɔn na e yetagi. A yi e taani waxatin naxan yi, a yi fatɔyaan nan maligama, a sɛbɛnle ti dεεne ma, a a dε igen namini a dε xabene yi. ¹⁵ Akisi yi a fala a walikene xa, a naxa, “Ɛ a mato! Xεmɛni ito xunna mi dɔxi! Nanfera ε faxi a ra n fɛma? ¹⁶ Daxune nan dasaxi n ma ba, ε to faxi ito ra n fɛma, a yi n findi a daxuyaana sereyaana na? A mi soma n konni de!”

22

Dawuda yi so Adulan faranna ra

¹ Dawuda yi keli Gati yi, a sa a luxun Adulan faranna ra. A tadane nun a babaa denbayaan to na mε, e siga a fɔxɔ ra na yi. ² Muxun naxanye tɔɔxi, hanma donla naxanye ma, hanma naxanye murutɛxi, ne birin yi e malan a fɛma a findi e yεɛratiin na. Na ma, xεmε kεmε naanin jɔxɔndɔn yi lu a fɔxɔ ra.

³ Dawuda yi keli, a siga Misipe taani, Moyaba yi. A yi a fala Moyaba mangan xa, a naxa, “Tin n baba nun nga xa fa dɔxɔ i konni, han n yi a kolon Ala naxan ligama n na.” ⁴ Dawuda yi e xali Moyaba mangan konni, e lu na fanni Dawuda yi faran makantanxin na waxatin naxan yi.

⁵ Lɔxɔna nde Nabi Gadi yi a fala Dawuda xa, a naxa, “I nama lu faran makantanxin na. Siga Yuda yamanani.” Nayi, Dawuda yi keli, a siga Xεrɛti fɔtɔnni.

Sɔli yi Nobi saraxaraline faxa

⁶ Sɔli yi Dawuda nun a fɔxɔrabirane fe xibarun mε. Sɔli yi dɔxi tamaro wudi binla bun ma, Gibeya

yi geyaan fari. A tanban yi suxi a yii, a kuntigine birin yi tixi a fema. ⁷ Sɔli yi a fala e xa, a naxa, “E tuli mati, ε tan Bunyamin kaane! Yese a dii xεmεn xεεne nun manpa bili nakɔne soε ε yii ba? A ε birin findε muxu wuli keden kuntigin na hanma muxu kεmε kuntigin na ba? ⁸ Awa, nanfera ε birin n mayanfama? Muxu yo mi n nakolonma a n ma dii nun Dawuda bata layiri xidi, Yese a diina. E tan sese mi kɔntɔfilixi n ma fe ra? E mi n nakolonɲε fa fala n ma diin bata n ma walikεεn nadin n xili ma, a xa n legeden yanfani, alo a ligama kii naxan yi to?”

⁹ Koni, Dowegi Edɔn kaan naxan yi Sɔli a kuntigine yε, na yi a fala, a naxa, “N Yese a dii xεmεn to nεn fε Nobi yi, Aximeleki fema, Axituba a dii xεmεna. ¹⁰ Aximeleki Alatala maxɔdin a xa nεn, a fandane so a yii e nun sofaan Goliyati Filisiti kaana silanfanna.” ¹¹ Mangan yi muxune rasiga saraxaralina Aximeleki tongodeni Axitubaa diina, e nun a fafe xabilan birin. Ne nan yi saraxaraline ra Nobi yi. E birin yi fa mangan fema. ¹² Sɔli yi a fala, a naxa, “I tuli mati, Axitubaa dii xεmεna.” A yi a ratin, a naxa, “N tan ni i ra, n kannna.” ¹³ Sɔli yi a fala a xa, a naxa, “Nanfera ε yanfan soxi n ma, ε nun Yese a dii xεmεna? I donseen so nεn a yii e nun silanfanna, i yi Ala maxɔdin a xa, alogo a xa keli n xili ma, a n legeden yanfani alo a ligama kii naxan yi to.” ¹⁴ Aximeleki yi mangan yabi, a naxa, “Koni, nde i ya walikεne yε naxan lannayaan nabama alo Dawuda, mangan bitanna, mangan kantan tiine kuntigina, e nun muxu binyena mangana a banxini? ¹⁵ A singen mi yi na ra n xa Ala maxɔdin a xa. A makuya na ra! Mangan nama n tan i ya

walikεεν kansun hanma n baba xabilan muxuna nde, bayo n tan i ya walikεεν mi fefe kolon feni ito kui mumε!” ¹⁶ Mangan yi a fala, a naxa, “I faxama nen yati, Aximeleki, ε nun ε fafe xabilan birin.” ¹⁷ Mangan yi a kantan tiine yamari, naxanye yi tixi a fema, a naxa, “E Alatalaa saraxaraline faxa, bayo ne fan Dawuda nan malima. E a kolon nen a Dawuda bata a gi, koni e mi n nakolon.” Koni Sɔli a walikε yo mi tin a yiin dinɲε Alatalaa saraxaraline ra, a e faxa. ¹⁸ Nayi, mangan yi Dowegi Edɔn kaan yamari, a naxa, “I tan xa sa saraxaralini itoe faxa.” Dowegi yi a maso, a yi e faxa. Na lɔxɔni, a yi muxu tonge solomasεεε e nun suulun faxa naxanye lan e xa saraxarali domain so. ¹⁹ Sɔli mɔn yi fu saraxaraline taan ma, Nobi. A yi yihadin sa xεmεne nun ɲaxanle nun diidine nun dii ɲɔrεne fari e nun ɲingene nun sofanle nun yεxεene birin. ²⁰ Abiyatari, Aximeleki a dii xεmεna, Axituba mamandenna, na yi mini. A a gi siga Dawuda fema. ²¹ A yi a fala Dawuda xa a Sɔli bata Alatalaa saraxaraline faxa. ²² Dawuda yi a fala Abiyatari xa, a naxa, “Na lɔxɔni, n to Dowegi Edɔn kaan to na yi, n yi a kolon a a mi yi taganɲε Sɔli rakolonɲε a i fafe n malixi. Nayi, n tan nan findixi i baba xabilan birin faxan sabun na!” ²³ Lu n fema be, i nama gaxu sese ra, bayo naxan wama i niin xɔn, na n fan gbeen xɔn. I rakantanma nen n fema.”

23

Dawuda yi Keyila taan nakisi

¹ Muxune yi a fala Dawuda xa, e naxa, “Filisitine bata Keyila taan yεngε, e maale muɲama lonne

ma.” ² Dawuda yi Alatala maxədin, a naxa, “N xa siga Filisitini itoe yengədeni ba?” Alatala yi a yabi, a naxa, “Siga, i Filisitine nəma nən, i yi Keyila rakisi.” ³ Dawuda fəxərabirane yi a fala a xa, e naxa, “A mato, gaxuna nxu yi be Yuda yi. Xa en siga Keyila yi Filisitine ganle yengədeni, a naxuma ayi nən!” ⁴ Dawuda mən yi Alatala maxədin. Alatala yi a yabi, a naxa, “Keli, i siga Keyila yi, bayo n Filisitine soma nən i yii.” ⁵ Nayi, Dawuda nun a fəxərabirane yi siga Keyila yi, e sa Filisitine yenge. E yi e xuruseene tongo, a kala gbeen sa Filisitine fari. Na kiini, Dawuda yi Keyila kaane rakisi. ⁶ Abiyatari Aximeleki a dii xəmən fa waxatini Dawuda fəma Keyila yi, a fa nən saraxarali domaan na Ala maxədin sena.

Səli yi bira Dawuda fəxə ra

⁷ Səli yi rakolon Dawuda fa feen ma Keyila yi, a yi a fala, a naxa, “Ala bata a so n yii, bayo a bata fa so taana nde yi yinna soxi naxan ma, naxan so dəene balanxi wuren na.” ⁸ Səli yi ganla birin xili yengəni alogo e xa siga Keyila yi, e Dawuda nun a fəxərabirane rabilin. ⁹ Dawuda to a kolon a Səli bata kətə naxini tən a xili ma, a yi yamarin fi saraxarali Abiyatari ma, a a xa fa saraxarali domaan na alogo Ala xa maxədin. ¹⁰ Dawuda yi a fala, a naxa, “Alatala, Isirayilaa Ala, n bata a mē a Səli a yitənma, a xa fa Keyila taan kaladeni n tan ma fe ra. ¹¹ Keyila muxune n soə Səli yii ba? Səli fama nən taan kaladeni alo n na a mēxi kii naxan yi ba? Alatala, Isirayilaa Ala, yandi, n yabi.” Alatala yi a yabi, a naxa, “A fama nən.” ¹² Dawuda mən yi a fala, a naxa, “Keyila muxune nxu nun n

fəxərabirane soma nən Səli yii ba?” Alatala yi a yabi, a naxa, “Ōn, e a ligama nən.” ¹³ Nayi, Dawuda nun a fəxərabirane yi keli Keyila yi, muxu keme sennin naxəndən. E yi siga e xun xən. Səli to a me a Dawuda bata a gi taani, a mi fa siga.

¹⁴ Dawuda yi sa dəxə Sifi tonbonna geyaan yire makantanxine yi. Ye yo ye, Səli yi a fenma nən tun, koni Ala mi tin a soe a yii. ¹⁵ Dawuda yi a toxi yati a Səli yi sigama yengeni alogo a xa a faxa, koni a lu Xoresa, Sifi tonbonni. ¹⁶ Nayi, Yonatan Səli a dii xemen yi siga Dawuda fema Xoresa yi a a mali a xa fangan sətə Ala yi. ¹⁷ A yi a fala, a naxa, “I nama gaxu sese ra, n baba Səli mi nə sətəma i suxu feen ma. I tan nan findima mangan na Isirayila yi, n tan yi findi i bundəxən na. N baba yetəna a kolon.” ¹⁸ E birin yi layirin xidi Alatala yetagi. Dawuda yi lu Xoresa yi, Yonatan yi xete a konni.

¹⁹ Sifi kaane yi keli, e sa Səli li Gibeya yi, e yi a fala a xa, e naxa, “I mi a kolon a Dawuda luxunxi nxu konni yire makantanxine yi, Xoresa yi, Xakila geyaan fari, Yesimon yiifari fəxəni?” ²⁰ Nayi, fa nxu konni mangana, amasətə i rafanna nan na ra. Nxu a soe mangan yii.” ²¹ Səli yi a fala, a naxa, “Alatala xa ε baraka, ε to kininkinixi n ma. ²² İki ε mən xa siga fe yitəndeni, ε a fe xibarune kolon. E yi a kolon a darixi sigε kiraan naxanye xən e nun muxun naxanye a toxi na yi. Bayo n bata a me fa fala a kəta. ²³ E a luxundene birin nakərəsi a darixi sigε denaxan yi. E mən yi fa xibaru kəndən na n xən. En birin sigε. Xa a yamanani, n na a feŋe Yuda xabilane birin yi.” ²⁴ Sifi muxune yi keli e xete e konni Səli yeε ra. Na waxatini

Dawuda nun a fəxərabirane yi Mayon tonbonni, Araba yamanani, Yesimon yiifari fəxəni.

²⁵ Səli nun a sofane yi siga Dawuda fendeni. Dawuda to a mε, a yi siga gεmε yireni, a sa dəxə Mayon tonbonni. Səli to na mε, a bira Dawuda fəxə ra Mayon tonbonni. ²⁶ Səli yi sigama geyaan fəxə kedenni, Dawuda nun a fəxərabirane yi fəxə kedenni. Dawuda yi a gima a xa keli Səli bun ma. Səli nun a sofane yi kataxi Dawuda nun a fəxərabirane rabilinden alogo e xa e suxu. ²⁷ Koni xera keden yi fa a fala Səli xa, a naxa, “Fa mafuren! Filisitine bata so bəxəni.” ²⁸ Səli yi xεtε Dawuda fəxə ra, a siga Filisitine ralandeni. Nanara, mənna yi xili sa, “Mayitaxun Gεmεna.”

24

Dawuda yi tondi Səli faxε

¹ Dawuda yi keli na yamanani, a sa dəxə marakantan yirene yi En-Gedi yamanani. ² Səli xεtε waxatin naxan yi sa keli Filisitine fəxə ra, e yi a fala a xa, e naxa, “Dawuda En-Gedi tonbonni.” ³ Səli yi sofa yəbaxin wuli saxan tongo Isirayila ganla yε, a siga Dawuda nun a fəxərabirane fendeni, Sii Kətə Gεmεne dεxən. ⁴ A yi danguma yεxεε kulana ndee dεxən ma, a yi faranna nde to na yi. Səli yi so taa fanna ma mənni. Koni Dawuda nun a fəxərabirane yi luxunxi na faranna kui pon! ⁵ Dawudaa muxune yi a fala, e naxa, “Waxati falaxin ni ito ra Alatala xən, a to a fala i xa, a naxa, ‘N ni i yaxun soma nən i yii, i yi i waxən feen liga a ra.’ ” Nayi, Dawuda yi a maso Səli ra dənin! A yi a domaan lenben xaba a ra. ⁶ Koni a to na liga, a yi

nimisa han! Amasotō, a bata yi Sōli a doma lenben xaba a ra. ⁷ A yi a fala a fōxōrabirane xa, a naxa, “Alatala xa n natanga na fe sifan ligadeni n kanna ra, Alatalaa muxu sugandixina. N mi n yiin dinjε a ra amasotō Alatala nan a sugandixi mangan na.” ⁸ Nayi, Dawuda yi a fōxōrabirane maxadi alogo e nama Sōli suxu. Sōli yi mini faranna ra, a kiraan suxu. ⁹ Na xanbi ra, Dawuda yi keli a mini faranna ra. A yi lu sōnxōε Sōli fōxō ra, a naxa, “Mangana, n kanna!” Sōli to a xanbi rato, Dawuda yi a xinbi sin a yεtagi, a yεtagin yi lan bōxōn ma.

¹⁰ Dawuda yi a fala Sōli xa, a naxa, “Nanfera i tuli matima muxune ra naxanye a falama a n wama i tōrō feni? ¹¹ I bata a to i yεεne ra a Alatala bata yi i so n yii to faranna ra. Ndee a fala nēn a n xa i faxa, koni n yi dija i ma, n yi a fala, n naxa, ‘N mi n yiini tema n kanna xili ma, amasotō Alatala nan a sugandixi.’ ¹² I yεεn ti, baba, i ya doma lenben mato n yii. N bata i ya doma lenben xaba, koni n mi i faxaxi. A kolon, i la a ra, n sōnna mi a ra, murute mi n yi. N mi hake ligaxi i ra. Koni i tan n niin fōxō ra, alogo i xa n faxa. ¹³ Alatala xa kitin sa en tagi, Alatala xa n gbeen jōxō i ra, koni n tan mi n yiin dinma i ra. ¹⁴ Sandan naxa, ‘Naxun kelima jaxulane nan ma.’ Nanara, n tan mi fe jaxin ligama i tan na. ¹⁵ Isirayila mangan kelixi nde xili ma? I biraxi nde fōxō ra? Bare faxaxin ba? N tan luxi i tan yεε ra yi nēn alo dowεna. ¹⁶ Alatala xa findi en ma kitin saan na, a kitin bolon i tan nun n tan tagi. A xa n mato, a yi n xun mayεnge, a findi n ma kitisaan na, a n ba i yii.” ¹⁷ Dawuda yelin falan tiyε waxatin naxan yi, Sōli yi maxōdinna ti, “I tan nan yati xui ito ra ba, n ma dii Dawuda?” Sōli

yi a xuini te a wuga.

¹⁸ A yi a fala Dawuda xa, a naxa, “I tinxin dangu n na, amasətə i bata fe faɲin liga n xa, n tan bata i tərə. ¹⁹ I bata fanna yita n na to, i naxan ligaxi n xa. Bayo Alatala bata yi n so i yii koni i mi n faxa. ²⁰ Xa muxuna nde a yaxun li, a tinɲe a yi siga bəɲe xunbenli ba? Alatala xa i saren fi i naxan ligaxi n xa to. ²¹ Iki, n na a kolon i mangayaan sətəma nən, Isirayila bəxən birin yi lu i yii. ²² Awa, i kələ n xa Alatala yi fa fala n na faxa, i mi n yixetene faxe. I nama n xinla ba n xabilan muxune ye.” ²³ Dawuda yi a kələ Səli xa. Səli mən yi xete a konni, koni Dawuda nun a fəxərabirane yi te marakantan yireni.

25

Nabali yi tondi Dawuda maliye

¹ Samuyeli yi faxa, Isirayila birin yi e malan a wugadeni. E a maluxun a dəxədeni Rama yi. Na xanbi ra, Dawuda yi siga Paran tonbonni.

² Nafulu kan gbeena nde yi Mayon taani naxan yi walima Karemele yi. Yexee wuli keden e nun sii wuli keden yi a yii, a yi ne nan xabene maxabama Karemele yi. ³ Na xemən yi xili Nabali, a ɲaxanla xili Abigayili. Na ɲaxanla xaxinla yi fan, a yi tofan, koni a xemən yi ye xədxə, a ɲaxu. A yi Kalebi bənsənnanin. ⁴ Dawuda yi a mē tonbonni a Nabali a yexee xaben maxabama. ⁵ A yi banxulan fu rasiga a ma, a a fala ne xa, a naxa, “E siga Nabali fəma Karemele yi. E a xəntən n xa, ⁶ ε yi ito fala a xa, ε naxa, ‘Ala xa hērin fi i ma. Ala xa hērin fi i ya denbayaan ma. Ala xa hērin lu i yii

seene birin yi! ⁷ Dawuda bata a me a yexee xabe maxabane i konni. E nun i ya xuruse rabane waxatin naxan birin tixi Karemele yi nxu fema, nxu mi sese naxi liga e ra, e sese mi lɔxi ayi. ⁸ I nɔe i ya walikene maxodinje, e a fale i xa. Nanara, Dawuda i maxandima, a naxa, “I ya fanna yita n ma banxulanne ra, amasoto nxu faxi sali lɔxon nan ma fe ra.” Nayi, n bata i maxandi, nxu tan, i ya walikene ki e nun i ya dii Dawuda, i nɔe naxan sote.’”

⁹ Dawuda foxorabirane to so, e yi na falane yeba Nabali xa Dawuda xili xunna. Na xanbi ra, e yi e dundu. ¹⁰ Koni Nabali yi Dawuda a walikene yabi, a naxa, “Nde Dawuda ra? Nde Yese a diin na? Konyi wuyaxi na to naxanye e gima e kanne konna ma. ¹¹ Nanfera n tan n ma burun nun n ma igen nun suben tonge, n naxan nafalaxi n ma yexee xabe maxabane xa, n yi a so muxune yii n yeteen mi naxanye kelide kolon?”

¹² Dawuda foxorabirane yi xete. E to so, e fa Nabali a falane birin dentegε. ¹³ Nayi, Dawuda yi a fala a foxorabirane xa, a naxa, “Birin xa a silanfanna singan a tagi xidin na.” E birin yi silanfanna xidi e tagi. Dawuda fan yi a gbeen tongo. Xeme keme naanin joxon yi te a foxo ra. Keme firin yi lu goronne fema.

¹⁴ Nabali a walike keden yi fa a fala Abigayili xa, a kanna a naxanla, a naxa, “Dawuda bata xerane rasiga nxu kanna xontondeni sa keli tonbonni koni a e makonbixi nen ki faji! ¹⁵ Anu, muxuni itoe fan nen nxu ra ki faji, e mi fe naxi yo liga nxu ra. Nxu waxatin naxan birin naba e dexon ma burunna ra, nxo sese mi lo ayi. ¹⁶ Nxu waxatin naxan birin

naba e fema xuruse rabadeni, e nxu kantan nen alo sansanna kɔɛ nun yanyin na. ¹⁷ Awa iki, i miri ki faji i lan i xa naxan liga, bayo tɔrɔn nan nagidixi en kanna ma e nun a denbayana ngaan ma. Fuyantenna na a ra, falan mi fa nɔɛ tiyɛ a xa.”

¹⁸ Abigayili yi a mafura, a buru kemɛ firin tongo e nun manpa kundi firin, yɛxɛɛ yitɔnxin suulun, se kɛsɛ gilinxin ligaseen yɛ suulun, bogise xare xɔnna ligaseen yɛ kemɛ e nun xɔdɛ bogi xaren ligaseen yɛ kemɛ firin. A yi e rate sofanle fari. ¹⁹ A yi a fala a walikɛne xa, a naxa, “Ɛ dangu n yɛɛ ra, n xa bira ɛ fɔxɔ ra.” Koni, a mi sese fala a xɛmɛn Nabali xa. ²⁰ A yi dɔxi a sofanla fari, a godoma geyana nde lanbanni, Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi fa a mabinni, a yi naralan e ra. ²¹ Dawuda bata yi a fala, a naxa, “N bata xɛmɛni ito yii seene kantan tonbonni fufafu! Sese mi lɔxi ayi, koni a bata n ma wali fajin saren fi a naxin na. ²² Nayi, benun tila xɔtɔnni xa n Nabali a banxulanna nde lu a konni, Ala xa tɔrɔ gbeen nagidi n ma!”

²³ Abigayili to Dawuda to, a godo a sofanla fari mafuren, a a xinbi sin Dawuda yetagi, a yetagin yi lan bɔxɔn ma. ²⁴ A yi lu a san bun ma, a naxa, “Hakɛni ito goronna xa lu n tan nan xun ma n kanna, n keden pe! Yandi tin, n xa falan ti i xa! A ramɛ n naxan falama. ²⁵ N kanna, i nama Nabali fuyantenna ramɛ. A luxi alo a xinla, a xili bunna nɛɛn ‘Kɔmɔna,’ seen nan soxi ayi. Koni, n tan i ya walikɛna, n mi banxulanne to n kanna naxanye rafa. ²⁶ Iki, n kanna, n bata n kɔlɔ habadan Alatala yi e nun i fan niini, Alatala nan i ratangaxi gbalon ma, alogo i nama faxan ti, i yi i yetɛ gbeen nɔxɔ. Ala xa i yaxune birin liga alo Nabali e nun muxun

naxanye birin waxi i tɔrɔ feni, n kanna. ²⁷ Tin n ma finmaseene ra n faxi naxanye ra n kanna xa, e xa yitaxun i fɔxɔrabirane ra. ²⁸ N bata i mayandi, diɲa n ma fe kalaxine ma. N na a kolon a Alatala mangayaan fima nɛn i ya denbayaan ma, bayo n kanna Alatala a yɛngɛne soma. Naxun nama taran i tan yi i siin birin yi. ²⁹ Adamadina nde bata keli i sagatandeni, a xa i faxa, koni Alatala, i ya Ala i kantanma nɛn, a i lu kɛndɛ muxune yɛ. Koni a yaxune niin nawolima ayi nɛn pon, alo a na a woli lantanna ra. ³⁰ Alatala na a fala faɲine birin nakamali a naxanye tixi n kanna xa, a i findima nɛn Isirayila yɛɛratiin na. ³¹ Na waxatini n kanna nama nimisa, a tɔrɔ a bɔɲɛni, bayo a bata faxan ti fuyanni, a a yɛtɛ gbeen ɲɔxɔ. Alatala na a fanna yita n kanna ra, a walikɛ ɲaxanla a fe xa rabira a ma.”

³² Dawuda yi a fala Abigayili xa, a naxa, “N barikan birama Alatala xa, Isirayilaa Ala, naxan i rafaxi to n nalandeni. ³³ N bata i fan ma xax- ilimayaan matɔxɔ, n duba i xa. Bayo i tan nan n natanga faxa tiin ma, n mi n yɛtɛ gbeen ɲɔxɔ. ³⁴ Koni, n bata n kɔlɔ habadan Alatala yi, Isirayilaa Ala, naxan n natangaxi fe ɲaxin liga feen ma, xa i mi yi fa n nalandeni nun, benun tila xɔtɔnni Nabali a banxulanna keden mi yi luyɛ a nii ra.”

³⁵ Abigayili fa naxanye ra Dawuda yi tin ne ra, a a fala a xa, a naxa, “Xɛtɛ i konni bɔɲɛ xunbenli. A mato, n bata i xuiin name, n yi i ya falan nasuxu.”

³⁶ Abigayili Nabali fɛman li waxatin naxan yi, a yi ɲaxaɲaxan nabama a banxini alo mangane a rabama kii naxan yi. Nabali yi sɛwaxi, a xunna kelixi dɔlɔn na han! Nanara, a mi sese fala a xa han

xətənni. ³⁷ Koni xətənni, Nabali xunna to dəxə, a naxanla yi a fala a xa naxan danguxi. Nabali bəjən yi din a fatin yi faxa a ma. ³⁸ Xii fu nəxən to dangu, Alatala yi Nabali bənbə a yi faxa.

³⁹ Dawuda yi a mε a Nabali bata faxa, a yi a fala, a naxa, “N barikan birama Alatala xa naxan n xun mayengexi marayarabini Nabali naxan sa n fari. A bata a walikεen natanga naxun ma, a Nabali a naxun naxete a yete ma.” Dawuda yi xeraan nasiga Abigayili ma, a a xa findi a naxanla ra.

⁴⁰ Dawudaa walikene to Karemele li, e a fala Abigayili xa, e naxa, “Dawuda nan nxu rafaxi i fendeni alogo i xa findi a naxanla ra.” ⁴¹ Abigayili yi a xinbi sin e yetagi, a yetagin yi lan bəxən ma, a naxa, “N tan ni i ra i ya konyi naxanla, n yitənxi findideni i ya walikεen na, n yi i ya walikene sanna maxa.” ⁴² Abigayili yi keli mafuren, a te sofanla nde fari, sungutun suulun yi biraxi a fəxə ra, e nun Dawudaa xerane yi siga, a findi a naxanla ra.

⁴³ Dawuda bata yi Axinowami, Yeserele kaan fan tongo e birin yi findi a naxanle ra. ⁴⁴ Koni, Dawudaa naxalan singen tan, Mikali, Səli a dii tēmənə, a baba bata yi a fi futun na Paliti ma, Layisi Galin kaana a dii xēmənə.

26

Dawuda mən yi Səli niin natanga

¹ Sifi kaane yi siga Səli fəma Gibeya yi, e a fala a xa, e naxa, “Dawuda luxunxi Xakila geyaan fari, Yesimon yetagi.” ² Səli yi kiraan suxu siga Sifi tonbonni alogo a xa Dawuda fen e nun Isirayila sofa yəbaxi wuli saxan. ³ A yi a gali malandeni tən

kiraan dɛxɔn Xakila geyaan fari, Yesimon yɛtagi. Dawuda yi dɔxi tonbonni. A to a kolon a Sɔli bata fa a fɔxɔ ra, ⁴ a yi tegerenne rasiga alogo e xa Sɔli a feene rakɔrɔsi. Ne yi a kolon a Sɔli bata so. ⁵ Nayi, Dawuda yi keli, a siga Sɔli a gali malandeni. A yi a to Sɔli yi saxi dɛnaxan yi, e nun Abineri, Neri a dii xɛmɛna, a gali xunna. Sɔli yi xima gali malanden tagini, ganla yi a rabilinni.

⁶ Dawuda yi maxɔdinna ti, a a fala Xiti kaana Aximeleki nun Abisayi, Seruyaa dii xɛmɛna, Yowaba tada xa, a naxa, “Nde fɛ n fɔxɔ ra han Sɔli a gali malandeni?” Abisayi yi a yabi, a naxa, “N tan fɛ i fɔxɔ ra.” ⁷ Kɔɛɛn na, Dawuda nun Abisayi yi siga gali malandeni. E yi Sɔli li saxi, a xima, a tanban sɔtixi bɔxɔni a xun sade ra. Abineri nun sofane yi xima a rabilinni. ⁸ Abisayi yi a fala Dawuda xa, a naxa, “To, Ala bata i yaxun so i yii. A lu n xa a sɔxɔn, n na a rakankan bɔxɔni n ma tanban yɛ keden peen na. N mi sinjɛ firin.”

⁹ Koni Dawuda yi a fala Abisayi xa, a naxa, “I nama a faxa. Nde nɔɛ Alatalaa muxu sugandixin faxɛ, a mi yulubi tongo?” ¹⁰ Dawuda yi a fala, a naxa, “N bata n kɔlɔ habadan Alatala yi. Alatala yɛtɛɛn nan a faxama, a siimayaan yi dan, a faxa na kiini hanma a a faxa yɛngɛni. ¹¹ Koni Alatala xa n natanga a muxu sugandixin faxa feen ma. A tanban gbansanna tongo a xun sade ra e nun min ige sa sena. En siga.” ¹² Dawuda yi tanban nun ige sa seen tongo Sɔli xun sade ra, e siga. Muxu yo mi a to, hanma a fena nde kolon. Muxu yo mi xulun, birin yi xima, bayo Alatala bata yi xixɔli gbeen nagodo e ma.

¹³ Dawuda yi dangu bode fɔxɔn na, a ti geya xun-

tagi yire makuyeni, e tagi kuya ki faɲi. ¹⁴ Dawuda yi ganla nun Abineri xili, Neri a diina, a naxa, “Abineri, i mi n yabε ba?” Abineri yi yabin ti, a naxa, “Nde i tan na, i tan naxan sɔnxɔma mangan xilideni?” ¹⁵ Dawuda yi a fala Abineri xa, a naxa, “Xεmε mi i ra ba? I ɲɔxɔn mi na Isirayila yi. Nayi, nanfera i mi mangan kantanma, i kanna? Muxuna nde bata fa mangan faxadeni, i kanna. ¹⁶ I naxan ligaxi ito ra a mi fan. N bata n kɔlɔ habadan Alatala yi, i lan i xa faxa, ε to mi ε kanna kantanxi, Alatalaa muxu sugandixina. A mato iki, mangana a tanban nun a ige sa seen minen yi, naxanye yi a xun sade ra?”

¹⁷ Sɔli yi Dawuda xuiin kolon, a yi a fala, a naxa, “Dawuda, n ma diina, n ni i tan nan xui mεma ba?” Dawuda yi a yabi, a naxa, “N tan nan yati a ra mangana, n kanna. ¹⁸ Nanfera n kanna biraxi a walikεen fɔxɔ ra? N nanse ligaxi, fe ɲaxin mundun n kewanle yi? ¹⁹ Mangana, n kanna, yandi i ya walikεna a falane rame. Xa Alatala nan i radinma n xili ma, a xa tin saraxan na. Koni xa muxune na a ra, e xa danga Alatala yεtagi, bayo e n kedima to, e n masiga Alatalaa bɔxɔn na, e naxa, ‘Sa ala xɔɲene batu.’ ²⁰ Koni n tan, n mi waxi faxa feni yireni naxan makuya Alatala batuden na. Isirayila mangan bata siga yεngeni bɔxɔ yi kunla dɔrɔnna a fe ra, alo ganban fenɲε kii naxan yi burunna ra.” ²¹ Sɔli yi a fala, a naxa, “N bata yulubin tongo. N ma dii Dawuda, i mɔn xa xεtε. N mi fa fe ɲaxin ligama i ra, bayo i n niin natanga to. N bata a liga alo xaxilitarena yati! N bata tantan gbeen ti.” ²² Dawuda yi yabin ti, a naxa, “Mangana a tanban ni i ra. I ya banxulanna keden xa fa a

tongo. ²³ Alatala muxun birin ma tinxinyaan nun tãgãndiyaan saren fima. To, Alatala i so nɛn n yii, koni n mi tin Alatalaa muxu sugandixin faxa feen ma. ²⁴ Bayo to, n bata i niin yatɛ, Alatala xa n niin yatɛ, a n xunba tãrɛn birin ma.” ²⁵ Sɔli yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Ala xa i baraka, n ma dii Dawuda. I fe gbeene ligama nɛn, i nɔn sɔtɔma nɛn yati!” Dawuda yi siga a danna, Sɔli fan yi xɛtɛ a konni.

27

Dawuda yi dɔxɔ Filisitine konni

¹ Dawuda yi a miri, a naxa, “Lɔxɔna nde Sɔli n faxama nɛn. A lan n xa n gi, n siga Filisitine yamanani. Nayi, Sɔli mi n sagatanɲɛ Isirayila bɔxɔn birin yi, n mɔn yi n ba a yii.” ² Dawuda yi keli, e nun a fɔxɔrabira kɛmɛ senninna, a siga Akisi konni, Mawoki a dii xɛmɛna, Gati mangana. ³ E birin yi dɔxɔ Gati yi, Akisi fɛma. Birin nun a denbayaan nan yi a ra. Dawudaa ɲaxalan firinne fan yi a fɛma, Axinowami Yɛsɛreli kaana, e nun Abigayili, Karemele kaana, Nabali a kaɲa gilɛna. ⁴ Sɔli to a mɛ a Dawuda bata sa a gi Gati yi, a yi ba fɛnɲɛ.

⁵ Dawuda yi a fala Akisi xa, a naxa, “Xa n nafan i ma, yirena nde xa so n yii banxidɛna nde ra, n dɔxɛ dɛnaxan yi. Amasɔtɔ nanfera i ya walikɛɛn dɔxɛ i fɛma manga taani?” ⁶ Na lɔxɔn yɛtɛni, Akisi yi Sikilaga so a yii. Nanara, han to Sikilaga findixi Yuda mangane gbeen na. ⁷ Dawuda yi lu Filisitine yamanani ɲɛɛ keden kike naanin. ⁸ Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi yɛngɛn nakeli Gesuri kaane xili

ma, e nun Giriſi kaane nun Amalekine. Amasotɔ, ne siyane yi dɔxi na bɔxɔni Suru binni siga han Misiran yi xabu waxati xunkuye. ⁹ Dawuda yi fuma na yamanana nde ma nɛn, jaxanla nun xɛmɛna, a mi sese lu a nii ra. A yi yɛxɛɛne nun jingene nun sofanle nun jɔgɔmɛne nun dugine tongoma, a mɔn yi xɛtɛ Akisi fɛma. ¹⁰ Akisi yi a maxɔdinma, a naxa, “E yɛngɛn nakelixi nde xili ma to?” Dawuda yi a yabi, a naxa, “Yuda bɔxɔn yiifari fɔxɔn xili ma” hanma “Yerameeline bɔxɔn yiifari fɔxɔn xili ma,” hanma “Kenine bɔxɔn yiifari fɔxɔn xili ma.” ¹¹ Xɛmɛn nun jaxanla, Dawuda mi yi sese luma a nii ra, naxan nɔɛ fɛ Gati yi, bayo a yi a mirixi, a naxa, “E nɔɛ feene fale nxu xili ma nɛn, e a fale, ‘Dawuda a liga ikiini.’ ” A yi a ligama na kii nin a waxatin naxan birin ti Filisitine yamanani. ¹² Nanara, Akisi yi laxi Dawuda ra han! Bayo a yi a mirixi nɛn, a naxa, “Dawuda bata Isirayila kaane raxɔlɔ han! Nayi, a findima nɛn n ma walikɛɛn na habadan!”

28

Sɔli nun yiimatona

¹ Na waxatini, Filisitine yi e sofane malan a findi gali kedenna ra siga Isirayila yɛngɛdeni. Akisi yi a fala Dawuda xa, a naxa, “A kolon ki fajɔni a ɛ nun i fɔxɔrabirane luma nɛn n ma ganla ye.” ² Dawuda yi Akisi yabi, a naxa, “Nayi, i yɛtɛna a toma nɛn i ya walikɛ naxan ligama.” Akisi yi a fala Dawuda xa, a naxa, “Nayi, n na i tongoma nɛn n yɛtɛɛn kantan muxun na n siin birin yi.”

³ Samuyeli bata yi faxa, Isirayila birin bata yi a saya feene liga, e yi a maluxun a taani Rama

yi. Sɔli bata yi koron bɔnbɔne nun yiimatone kedi yamanani.

⁴ Filisitine yi e malan e fa kuru Sunemi yi. Sɔli yi Isirayila birin malan Gilibowa yi. ⁵ Sɔli Filisitine ganla to waxatin naxan yi, a gaxu, a bɔɲen yi mini. ⁶ Sɔli yi Alatala maxɔdin, koni Alatala mi a yabi xiyeni, a mi a yabi saraxaraline masensɛn ti seene yi,* a mi a yabi nabine xɔn.

⁷ Sɔli yi a fala a walikɛɛn xa, a naxa, “E ɲaxanla nde fen n xa naxan falan tima barinne ra, alogo n xa sa a maxɔdin.” A walikɛne yi a fala a xa, e naxa, “Na nde sa En-Dɔri.” ⁸ Sɔli yi a maxidi alo muxu gbɛɛ, a doma gbɛɛ so. E nun a fɔxɔrabira firin yi so ɲaxanla konni kɔɛɛn na. A yi a fala a xa, a naxa, “N wama nɛn i xa barinna nde maxɔdin n xa. N na naxan mataxamaseri i xa, i na ramini.” ⁹ Koni ɲaxanla yi a yabi, a naxa, “I a kolon ki faɲi Sɔli naxan ligaxi. A bata koron bɔnbɔne nun yiimatone ɲan yamanani. I katama n mayenden feen nan na alogo n fan xa faxa ba?” ¹⁰ Sɔli yi a kɔlɔ Alatala yi, a naxa, “N bata n kɔlɔ i xa habadan Alatala yi, fefe mi i sɔtɛ feni ito yi.” ¹¹ ɲaxanla yi a fala, a naxa, “I waxi n xa nde yita i ra?” A yi a yabi, a naxa, “Samuyeli yita n na.”

¹² ɲaxanla Samuyeli to waxatin naxan, a yi gbelegbele, a yi a fala Sɔli xa, a naxa, “Nanfera i n yanfaxi? I tan nan Sɔli ra!” ¹³ Mangan yi a fala a xa, a naxa, “I nama gaxu, koni i nanse toma?” ɲaxanla yi a fala Sɔli xa, a naxa, “N barinna nde

* **28:6:** Yurima nun Tumin masensɛn ti seene fe sebɛxi Xɔrɔyaan 28.30 kui. Saraxaraline yi masensɛnna tima ne nan na alogo e xa Ala sagoon kolon.

nan toma minε bəxən bun.” ¹⁴ A yi a fala a xa, a naxa, “A yetagin di?” A yi a yabi, a naxa, “Xεmε fonna nan tema a mafilinxi dugini.” Səli yi a kolon a Samuyeli nan yi a ra, a xinbi sin, a yetagin yi lan bəxən ma. ¹⁵ Samuyeli yi a fala Səli xa, a naxa, “Nanfera i n ma matabuni kalaxi n ma? Nanfera i n xilixi, n te?” Səli yi a yabi, a naxa, “N tərəxi han! Filisitine n yεngεma, Ala bata n nabənin. A mi fa n yabima nabi yi, a mi n yabima xiye yi. N na i xilixi na nan ma alogo i xa fa a fala, n lan n xa naxan liga.” ¹⁶ Samuyeli yi a fala, a naxa, “Nanfera i n maxədinma? Bayo Alatala bata i rabənin, a findi i yaxun na. ¹⁷ Alatala bata n ma falan nakamali i ma. A bata mangayaan ba i yii, a a so Dawuda yii. ¹⁸ Bayo i mi Alatala xuiin namε, i tondi Amalεkine raxərə, nanara Alatala ito ligaxi i ra to. ¹⁹ Alatala i tan nun Isirayila soma nən Filisitine yii. Tila, i tan nun i ya dii xεmεne fama nən be n dənaxan yi, Alatala yi Isirayila ganla so Filisitine yii.” ²⁰ Səli yi bira, a a yibandun bəxəni, gaxu gbeen yi a suxu Samuyeli a falane fe ra. Fangan yi jan a yi, bayo a mi yi donse yo donma yanyin nun kəεen na.

²¹ Naxanla yi fa Səli fεma, a a to fa fala a gaxuxi han! A yi a fala a xa, a naxa, “A mato, i ya walikεen bata i xuiin namε. Fayida, n na n niin fi nən i ya falane suxudeni. ²² Iki, i fan xa i tuli mati n na. N xa fa donseen na i xən, i yi a don alogo i fangan sətə benun i xa kiraan suxu.” ²³ Koni a tondi, a yi a fala, a naxa, “N mi sese donma.” A fəxərabirane nun jaxanla yi kankan a ma, a yi e xuiin namε. A keli bəxəni a dəxə saden ma. ²⁴ Naxanla yi jinge dii raturaxin faxa mafuren naxan yi ramaraxi a yii. A murutu fujin tongo, a a bənbə, a burun gan a rate

setareyani. ²⁵ A yi ne so Sɔli nun a fɔxɔrabirane yii, e yi e dɛge. E yi keli na kɔɛɛn na, e siga.

29

Filisitine yi Dawuda raxete

¹ Filisitine yi e ganla birin malan Afeki yi. Isirayila kaane tan yi e malan tigin dɛxɔn Yɛsɛreli yi. ² Filisitine mangane yi e ganla yɛba sofa kɛmɛ kɛmɛ nun sofa wuli wuli yɛɛn ma, siga yɛngɛdeni. Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi Manga Akisi matima, ne yi sigan ti xanbin na. ³ Filisitine kuntigine yi a fala, e naxa, “Nde Heburuni itoe ra?” Akisi yi Filisitine mangane yabi, a naxa, “Dawuda na a ra, Sɔli a kuntigina nde, Isirayila mangana. A n fɛma xabu to mi a ra. N mi fɛ yo toxi a ra sa keli a fa lɔxɔn ma han to.” ⁴ Filisitine kuntigine yi xɔlɔ Akisi ma e yi a fala a xa, e naxa, “Ɛ xɛmɛni ito raxete, a xa xete taani i tinxi a xa dɔxɔ dɛnaxan yi. A nama siga en ma yɛngɛni, bayo a nɔɛ maxete nɛn en xili ma yɛngɛni. Xɛmɛni ito a kanna dijan sɔtɔma di, xa a mi en ma sofane xunne so a yii?” ⁵ En nama nɪnan a naxanle yi Dawuda ito nan xili sama sigini e bodon waxatin naxan yi, e naxa, ‘Sɔli bata muxu wuli keden faxa, Dawuda tan wuli fu.’ ”

⁶ Akisi yi Dawuda xili a a fala a xa, a naxa, “N bata n kɔlɔ habadan Alatala yi, xɛmɛ fapin nan i tan na, a yi rafanɲɛ n ma xa i lu n ma ganla yɛ. Bayo n mi fɛ yo toxi i ra keli i fa lɔxɔn ma han to. Koni i rapaxu mangane ma. ⁷ Nayi, xete i konni bɔɲɛ xunbenli, alogo i nama fefe liga naxan rapaxu mangane ma.” ⁸ Dawuda yi a fala Akisi xa, a naxa, “Koni n nanse ligaxi? I fɛɛn mundun toxi

i ya walikεen na keli n fa lɔxɔn ma han to, alogo n nama siga mangana, n kanna yaxune yengedeni?”
⁹ Akisi yi Dawuda yabi, a naxa, “N na a kolon, a i rafan n ma alo Alaa malekana, koni Filisitine kuntigine bata a fala iki, a naxa, ‘A nama te nxu fɔxɔ ra yengeni.’
¹⁰ Keli sinma tila e nun naxanye faxi i fɔxɔ ra. E siga xɔtɔnni kuye nema yiba.”

¹¹ Na xɔtɔn bode, Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi keli sinma alogo e xa xεte Filisitine yamanani. Filisitine tan yi siga Yeserele yi.

30

Dawuda yi Amalekine sagatan

¹ Xi saxande lɔxɔni, Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi sa Sikilaga li. A yi a li Amalekine bata yi yengen nakeli Yuda yiifari fɔxɔni e nun Sikilaga xili ma. E bata yi Sikilaga taan kala, e a gan. ² E bata yi jaxanle suxu e nun naxanye birin yi taani, muxudin nun muxu gbeena. E mi muxu yo faha, koni e bata yi e birin xali, e kiraan suxu. ³ Dawuda nun a fɔxɔrabirane to Sikilaga taan li, e yi a ganxin to. E jaxanle nun e dii xεmεne nun e dii tεmεne bata yi suxu. ⁴ Nayi, Dawuda nun a fɔxɔrabirane birin yi lu wugε xui yitexin na han fanga mi lu e ra sɔnɔn e wuga. ⁵ Dawudaa jaxalan firinne bata yi xali, Axinowami Yeserele kaana e nun Abigayili Karemele kaana, Nabali a kaɲa gilena.

⁶ Dawuda yi lu sɔxɔleni, bayo a fɔxɔrabirane yi a magɔlɔn feen falama. Xɔlɔn yi birin niini, birin ma dii jaxanle nun e dii xεmεne e fe ra. Koni Dawuda yi fangan sɔtɔ Alatala yi, a Ala. ⁷ Dawuda yi a fala saraxarali Abiyatari xa, Aximeleki a dii xεmεna, a

naxa, “Fa saraxarali domaan na n xɔn ma. Ala xa maxɔdin.” Abiyatari yi fa a ra. ⁸Dawuda yi Alatala maxɔdin, a naxa, “N birɛ ganli ito fɔxɔ ra ba? N na a suxɛ ba?” Alatala yi a yabi, a naxa, “Bira a fɔxɔ ra, i e suxuma nɛn yati, i yi muxu suxine xunba.” ⁹Dawuda nun a fɔxɔrabira kɛmɛn sennin yi kiraan suxu. E Besori Baan li waxatin naxan yi, nde yi lu xanbin na mɛnni. ¹⁰Bayo muxu kɛmɛ firin yi taganxi naxanye mi yi nɔɛ Besori xudeni gidɛ. Dawuda nun muxu kɛmɛ naaninna yi sagatanna ti.

¹¹E Misiran kaana nde li xɛɛn ma, e a xali Dawuda fɛma. E donseen so a yii e nun igena. ¹²E yi xɔdɛ xarena nde so a yii e nun ɲaxundan xaren tɔnsɔn firin. A to yelin ne donɲɛ, a xaxili sɔtɔ, bayo a bata yi yanyi saxan kɔɛ saxan ti a mi ige min a mi donse don. ¹³Dawuda yi a maxɔdin, a naxa, “I kanna nde ra, i kelixi minɛn yi?” A yi a yabi, a naxa, “Misiran kaan nan n na, Amalɛkina nde a konyina. N kanna bata n furaxin nabɛjin a xii saxanna nan to. ¹⁴Nxu bata yi fu Keretine bɔxɔn yiifari fɔxɔn ma, e nun Yuda bɔxɔna, e nun Kalebi bɔxɔn yiifari fɔxɔna. Nxu yi Sikilaga taan gan.” ¹⁵Dawuda yi a fala a xa, a naxa, “I nɔɛ n xalɛ ganla yireni?” A yi a yabi, a naxa, “I na i kɔlɔ n xa Ala yi a i mi n faxɛ e nun i mi n soɛ n kanna yii, n na e yiren yitɛ i ra nɛn.” ¹⁶Nayi, xɛmɛn yi Dawuda xali han Amalɛkine dɛnaxan yi. E yi e li xuyaxi ayi bɔxɔn birin yi, e e dɛgema, e e minma, e ɲaxanxi, na yɛngɛ yi se tongoxine fe ra e naxanye tongo Filisitine nun Yuda yamanani. ¹⁷Dawuda yi e yɛngɛ keli subaxan ma han na xɔtɔn bode ɲinbanna, e sese mi a yimini, fɔ banxulan

keme naaninna naxanye nɔ e giye ɲɔgɔmene fari.
¹⁸ Amalekine naxanye birin suxu Dawuda yi ne xɔɔya, katarabi a ɲaxalan firinne ma. ¹⁹ Muxu yo mi yi luxi, a xurin nun a xungbena, dii xemen nun dii temena, e nun yii seene, e naxanye birin tongo, na sese mi lu. Dawuda yi fa e birin na. ²⁰ A mɔn yi Amalekine yexene nun e ɲingene tongo. Naxanye yi na xuruseene xalima ne yi a falama, e naxa, “Dawuda yii se suxine ni i ra.”

²¹ Dawuda yi fa mɛnni xeme keme firinne yi denaxan yi naxanye yi taganxi, e lu xanbin na Besori Baan de. E siga Dawuda nun yamaan nalandeni naxanye yi a fɔxɔ ra. Dawuda nun a fɔxɔrabirane yi maso e ra, a yi e xɔntɔn. ²² Naxuden nun fuyantenna naxanye yi yamaan ye Dawuda fɔxɔ ra, ne yi falan tongo, e naxa, “Bayo e mi faxi en fɔxɔ ra, yenge yi seen naxanye xunbaxi sese mi yitaxunma e ra. Koni birin ma ɲaxanla nun a diine yi so a yii, e e xali, e siga.” ²³ Koni Dawuda yi a fala, a naxa, “Ngaxakedenne e nama a liga na kiini Alatala kiseene ra, a naxan fi en ma. Bayo a bata en kantan, a ganla so nxu yii naxan fa en xili ma. ²⁴ Nayi, nde e xuiin namema feni ito yi? Naxan godoxi yengeni e nun naxan dɔxi goronne dexɔn, e birin gbeen yelanma nen.”

²⁵ Na lɔxɔni Dawuda yi na findi sariyan na Isir-ayila xa. Na sariyan mɔn na han to.

²⁶ A to Sikilaga li, Dawuda yi yenge yi seen fɔxɔ kedenna rasiga Yuda fonne ma, a xoyine. A falani ito ti e xa, a naxa, “E gbeen ni i ra, seen naxanye tongoxi Alatala yaxune yii.”

²⁷ A a rasiga fonni itoe birin ma:

naxanye Beteli nun Ramoti-Negewi

nun Yatiri yi,

²⁸ naxanye Aroyeri nun Sifimoti

nun Esitemowa yi,

²⁹ naxanye Rakali yi

e nun Yerameeli taa kaane

nun Keni taa kaane,

³⁰ naxanye Xoroma nun Bori-Asan

nun Ataki yi,

³¹ naxanye Xebiron yi,

e nun Dawuda nun a fəxərabirane bata yi siga
de naxan birin yi.

31

Səli faxana

Taruxune Singen 10.1-12

¹ Filisitine yi Isirayila yenge. Isirayila kaane yi e gi, a gbegebe yi faxa Gilibowa geyaan fari.

² Filisitine yi xape ayi Səli nun a diine xili ma. E yi Səli a dii xeme faxa, Yonatan nun Abinadabo

nun Maliki-Suwa. ³ Yengen yi wolon Səli rabilinni, xali wonle yi a li, a yi gaxu e ye ra han!

⁴ Səli yi a fala yenge so se maxanla xa, a naxa, “I ya silanfanna tongo i n faxa, bayo n mi waxi Ala

kolontareni itoe xa n masəxən, e yi n tərə.” Koni a yenge so se maxanla yi tondi, bayo a yi gaxuxi

han! Nayi, Səli yi a silanfanna tongo a sənəən a de.

⁵ Səli a yenge so se maxanla to a to faxaxi, a fan yi sənəən a silanfanna de e birin yi faxa. ⁶ Səli nun a dii xeme saxanne nun a yenge so se maxanla nun a

fəxərabirane birin yi faxa e bode xən ləxə kedenni na kii nin. ⁷ Isirayila kaan naxanye yi lanbanna

fəxə kedenni, e nun Yurudən baan fəxə boden na, ne yi a to a Isirayila ganla yi a gima. E mən yi a to a Səli nun a diine bata yi faxa. E yi e taane rabərin, e e gi. Filisitine yi fa dəxə na.

⁸ Na xətən bode, Filisitine yi fa binbine yii seene tongodeni, e yi Səli nun a diine binbine to biraxi Gilibowa geyaan fari. ⁹ E Səli xunna bolon a də, e a yəngε so seene tongo. E yi na fe xibarun nasiga Filisiti yamanan birin yi e nun e suxure banxine yi e nun e yamaan tagi. ¹⁰ E yi Səli a yəngε so seene sa Asitarate suxure banxin kui, e a binbin singan Beti-San taan yinna xən.

¹¹ Yabəsi Galadi kaane to a mə Filisitine naxan ligaxi Səli ra, ¹² e banxulan sənβεmane yi keli, e sigan ti kəεεn birin na siga han Beti-San. E Səli nun a diine binbine tongo Beti-San yinna kanke. E yi xεtε Yabəsi yi, e yi e gan mənni. ¹³ E yi e xənne tongo, e e maluxun tamaro wudi binla bun ma Yabəsi yi. E yi sunna suxu xii solofere.

Kisin Kiraan Kitabuna

The Holy Bible in the Yalunka language of Guinea.

La Sainte Bible en langue Yalunka avec le titre: «Kisin Kiraan Kitabuna» Publié par Traducteurs Pionniers de la Bible en collaboration avec la mission MCA à la Préfecture de Faranah, République de Guinée 2012

Copyright du text: © 2012—Traducteurs Pionniers de la Bible. Cette création est mise à disposition selon le Contrat Paternité-Pas d'Utilisation Commerciale-Pas de Modification 3.0 Unported disponible en ligne

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/> ou par courrier postal à Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California 94105, USA.

copyright © 2012 Pioneer Bible Translators

Language: Yalunka

Translation by: Pioneer Bible Translators

..

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-06-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

47153269-13a8-5fdd-8537-530b29da9f78